БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ҚИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

42-йил чиқиши № 13 (11.459). | 16 январь, шанба, 1960 йил. | Баҳоси 20 тийин.

СОВЕТ ХАЛҚИ ЎЗ КУЧИГА, ЎЗИНИНГ АЖОЙИБ КОММУНИСТИК ИСТИҚБОЛИГА ИШОНАДИ. ШУ САБАБЛИ БИЗ ДАДИЛЛИК, ИЗЧИЛЛИК ВА ҚАТЪИЯТ БИЛАН БУНДАН БУЁН ҲАМ ҚУРОЛСИЗЛАНИШГА ВА ТИНЧ-ТОТУВ ЯШАШ ШАРОИТИНИ ТАЪМИНЛАШГА ЭРИШАМИЗ. СОВЕТ КИШИЛАРИ КАТТА ВА КИЧИК БОШҚА ДАВЛАТЛАРНИНГ ҲАМ АНА ШУ ЙЎЛГА ТУШИБ ОЛИШЛАРИ УЧУН ҲАММА ЧОРАЛАРНИ КЎРАДИЛАР.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ЖАМИЯТ ҚУРИШ ЙЎЛИДАН ОҒИШМАСДАН БОРИБ, БУНДАН БУЁН ҲАМ ХАЛҚЛАР ЎРТАСИДАГИ ДЎСТЛИКДАН ИБОРАТ УЛУҒ ИШНИ ҚАТЪИЯТ БИЛАН ҲИМОЯ ҚИЛАДИ!

ЯШАСИН БУТУН ДУНЁДА ТИНЧЛИК!

(ЎРТОҚ Н. С. ХРУШЧЕВНИНГ СССР ОЛИЙ СОВЕТИ СЕССИЯСИДА ҚИЛГАН ДОКЛАДИДАН)

МОСКВА. СССР Олий Советининг тўртинчи сессияси. Иттифоқ Совети ва Миллатлар Советининг 14 январдаги қўшма мажлиси. Минбарда — СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Н. С. Хрушчев қуролсизланиш тўғрисида доклад қилаётир.

В. Савостьянов ва Н. Ситников фотоси, (ТАСС фотохроникаси).

СССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ IV СЕССИЯСИ

Танаффусдан сўнг **Иттифоқ Совети** ва **Миллатлар Советининг** қўшма мажлиси Иттифоқ Совети Раиси депутат **П. П. Лобанов** раислигида давом эттирилди. Ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг «Қуролсизланиш — тинчликни мустаҳкамлаш ва халқлар ўртасида дўстликни таъминлаш йўлидир» деган докладини муҳокама қилиш бошланди. Сўз депутат **В. И. Устиновга** (Москва) берилади.

— Ер юзида тинчликни ҳимоя қилишга, уруш оловини ёқувчиларга қ а р ш и кўтарилган қудратли овоз, — деди у, — Ватанимиз пойтахтидан бутун дунёга қаратилган ҳолда биринчи марта янграётгани йўқ. Совет қуролли кучларини яна анча қисқартириш тўғрисида Олий Совет муҳокамасига киритилган таклиф давлатимиз изчиллик билан ўтказиб келаётган тинчликсевар ташқи сиёсатнинг яна бир яққол далилидир.

Тинч, яратувчилик меҳнати билан шуғулланиб келаётган бутун совет халқи сингари Москва меҳнаткашлари ҳам, деди В. И. Устинов, Совет ҳукуматининг ленинча ташқи сиёсатини якдил бўлиб ва қизғин равишда қувватламоқдалар. Биз ҳаммамиз Никита Сергеевич Хрушчевнинг, Совет қуролли кучларининг қисқартирилиши натижасида мамлакатимизнинг мудофаа қобилияти зарра ча сусаймайди, деган гапларини чуқур мамнуният билан қабул қилдик.

Машҳур совет авиаконструктори депутат **А. Н. Туполев** сўзга чиқади.

Атом ва водород қуроли қўлланиладиган уруш жуда катта вайронликлар келтирган бўлур эдики, деди у, буни тушуна бошлаган кишилар ер юзида тобора кўпаймоқда. Урушга кўрилаётган тайёргарлик ҳам халқлар устига оғир юк бўлиб тушмоқда. Қуролланиш учун қилинаётган харажатларни ҳамма ерда камайтириш, сўнгра эса, батамом қуролсизланиш, бўшаб қолган маблағлардан эса, одамларнинг турмуш даражасини кўтармоқ учун, маориф ишлари, фан ва санъатни тараққий эттирмоқ учун фойдаланиш пайти келди.

Мен шу билан фахрланаманки, деди А. Н. Туполев, бизнинг мамлакатимиз қуролли кучлар сонини кескин равишда камайтириш йўлида биринчи қадам қўймоқда ва Лениннинг халқлар ўртасида тинчлик бўлсин, деган васиятига содиқ бўлиб, бу ишни ўз ташаббуси билан қилмоқда.

А. Н. Туполев совет авиациясининг тарихига тўхталиб айтдики, Совет давлати тараққиётининг ҳамма босқичларида граждан самолётларининг энг яхши нусхалари яратилиб келди, лекин ҳарбий машиналар қуриш зарурлиги бундай самолётларни кўплаб чиқаришга имкон бермади. Кейинги йилларда Совет Иттифоқи пассажирлар ташийдиган ва ҳарбий самолётларни лойиҳаламоқ ва бир вақтда кўплаб ишлаб чиқармоқ учун етарли равишда кучли бўлиб қолди. Аммо конструкторлар ўзларининг бутун ижодий куч-ғайратини фақат тинчлик вазифаларини ҳал этишга бера олсалар тағин ҳам яхши бўлар эди. А. Н. Туполев ҳамма олимлар ва конструкторлар номидан гапириб айтдики, улар тинчлик мақсадлари учун зўр хурсандчилик билан меҳнат қила берадилар; бу соҳада бизнинг олдимизда турган катта марокли проблемаларни ҳал қила берадилар.

Ленинграддаги металл заводининг фрезерчиси депутат **А. В. Бородулин** минбарга чиқади. У, дедики, мен Ленинград металл заводининг ишчилари, барча ленинградликлар номидан сўз олиб, кўнглимдаги, бизни хурсанд қилаётган ва тўлқинлантираётган гапларни айтишга қарор қилдим. Ҳа, босиб ўтган йўлимизга қайрилиб қараганимизда, кўнглимиз қувонади. Биз кўп ишлар қилдик. Ватанимиз бой, қудратли социалистик давлат бўлиб қолди. Бизнинг дадил планларимиз, гўзал истиқболимиз бор.

Мен билан тенгқур бўлган одамларнинг кўпчилиги каби мен ҳам эллик йилдан ортиқ умрим давомида, деди ўртоқ Бородулин, бир талай нарсаларни кўрдим ва бошдан кечирдим. Буларнинг баъзилари унутилиб кетди, баъзилари кези келганда эсга тушди, лекин бир нарса, у ҳам бўлса уруш асло унутилмайди. Улуғ Ватан уруши йилларида ленинградликлар душман 900 кун қамал қилиб турган вақтда кечирган ҳолларни унутиш мумкинми, ахир! Ўша даҳшатли кунларда биз очликка чидаб ва ўлимга бардош бериб ишладик, лекин бардамликни қўлдан бермай енгиб чиқдик, вайрон бўлган жойларни тиклаб олдик. Энди бизнинг Ленинградимиз урушга қадар бўлганига қараганда ҳам янада яхшироқ, янада кўркамроқ бўлиб қолди. Эндиликда шаҳримизнинг заводлари анча кўп маҳсулот бермоқда, биз шунчалик бардош бериб сақлаб қолган, тиклаб олган, қурган нарсаларимизнинг ҳаммасини уруш яна емириб ташлаши мумкин, деган фикрни, ҳатто, хаёлга келтириш мумкинми, ахир? Бизга уруш керак эмас. Ўзларингиз ҳам ишчилар сингари, оддий кишилар сингари, ўйлаб қаранг, ахир, урушнинг бизга нима кераги бор! — деди ўртоқ Бородулин.

Бугун Совет ҳукумати тинчликни янада мустаҳкамлаш ва халқаро кескинликни юмшатиш мақсадида «совуқ урушга» тезроқ хотима бермоқ учун янги дадил қадам қўйди. Ўзим ишчи бўлганим учун шуни англаб турибман ва шунга аминманки, ҳукуматимизнинг бу таклифи бутун ишчилар синфининг истак ва орзуларини ифодаловчи таклифдир. Шу сабабли, бу таклифни чин кўнгилдан қувватлайман.

РСФСР Министрлар Советининг Раиси депутат **Д. С. Полянскийга** сўз берилади. Биз ҳаммамиз, бу сессияда ўтирган депутатлар ва меҳмонларнинг ҳаммаси, деди у, Никита Сергеевич Хрушчевнинг ажойиб докладини зўр эътибор бериб тингладик. Ўртоқ Хрушчев Америкада бўлган ва Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Бош Ассамблеясида нутқ сўзлаб, ёппасига ва тўла қуролсизланиш планини баён қилиб берган кунлардаёқ бутун дунё бу улуғ ва олижаноб ғояни табриклаган эди. Шундан бери орадан бир неча ой вақт ўтди, мана энди Коммунистик партия ва Совет ҳукумати бутун совет халқининг иродасини ифодалаб, ёппасига ва тўла қуролсизланиш масаласини муваффақиятли ҳал қилишга ёрдам берадиган янги катта қадамни қўймоқдалар. Бу сессия Министрлар Совети ва Коммунистик партия Марказий Комитетининг мамлакатимиздаги қуролли кучларни янада камайтириш тўғрисидаги конкрет таклифларини якдиллик билан маъқуллайдики, бунга ҳеч қандай шак-шубҳа йўқ. Биз шу нарсага жуда аминмизки, бу қарорни барча совет кишилари якдил бўлиб қувватлайдилар. Бу қарорни бутун дунё халқлари табриклаяжаклар.

Ҳозир социалистик давлат қуролли кучларни янада камайтириши мумкин, чунки совет халқининг, олимларимиз, инженерларимиз ва техникларимизнинг, ишчилар синфининг фан ва саноатни ривожлантириш соҳасидаги порлоқ муваффақиятлари бу дадил қарорни амалга оширмоқ учун бутун шарт-шароитни яратиб берди, деб докладда айтилган гўзал фикр, деди ўртоқ Полянский, ҳаммамизни қувонтирмоқда.

Бизнинг давлатимиз қ у р о л л и кучларни анча камайтирса ҳам, лекин ўзининг хушёрлигини сира сусайтирмайди. Совет кишилари шуни биладиларки, кейинги вақтларда Ғарбий Германиядаги фашист унсурлар яна активлашмоқдалар. Бундан бир неча кунгина муқаддам Ғарбий Германия канцлери Аденауэр нутқ сўзлаб, агар атом уруши қилинадиган бўлса, Совет Иттифоқидан ҳеч бир асар қолмайди, деб айтди. Лекин жаноб Аденауэр Гитлернинг оқибати нима бўлганлигини ҳамиша эсда тутиши керак эди. Биз бу вайсақини огоҳлантириб айтамизки, бурилишларда эҳтиётроқ бўлинг; бўлмаса ағдарилиб тушиб, белингиз майиб бўлади, бошингиздан ажраб қоласиз!

Депутат Полянский сўнгра дедики, армиядан демобилизация қилинадиган соғлом, серғайрат ва интизомли ўртоқларни ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлар ва совет зиёлилари ўз оилаларига бажонидил қабул қилиб оладилар. Бутун совет халқи уларнинг унумли меҳнатга қайтиб келишига хурсанд бўлади. Қуролли кучларнинг сони камайтирилганида, ошиқча ишчи кучи пайдо бўлади, деб хавотирланишимизга ҳеч қандай асос йўқ. Ишсизлик нималигини аллақачон унутиб юборган Совет мамлакатида ҳамма ўзига фойдали иш топиб олади.

Тинчликни ҳимоя қилиш Совет комитетининг раиси депутат **Н. С. Тихонов** сўзга чиқади. У дедики, қуролли кучларнинг қисқартирилишини тинчликсевар халқларнинг ҳаммаси зўр мамнуният билан кутиб олади, чунки бу тадбир Совет Иттифоқи халқлар хавфсизлиги ишига, тинчлик ишига нақадар янги улуғ ҳисса қўшаётганлигини яққол кўрсатади. Бу билан СССР ёппасига ва тўла қуролсизланиш тўғрисида ўзи қилган таклифларни охиригача бажаришга тайёр эканлигини исботлайди. У ҳамма мамлакатларни, биринчи навбатда, катта ҳарбий кучлари бўлган, замонавий илғор техника ва ялпи қирғин қуроли билан қуролланган буюк давлатларни шу йўлдан боришга даъват қилади.

Биз, деди ўртоқ Тихонов, Совет ҳукуматининг тинчликни кўзловчи янги таклифи тўғрисидаги докладни фахрланиб тингладик, чунки биз буни ҳеч қандай душмандан қўрқмайдиган, ҳар қандай ҳужумни даф қилиш имкониятига ҳамиша эга бўлиб турган мамлакатимизнинг тинчлик йўлида жуда катта ғайрат сарфлаётганлигини кўрсатувчи янги далил деб биламиз.

Нотиқ тинчлик тарафдорлари ҳаракати ўсганлигини кўрсатувчи маълумотларни айтиб берди. Совет ҳукуматининг тинчлик сиёсати ҳамма халқларнинг ишончига сазовор бўлди, Совет Иттифоқига жуда бемаъни туҳматлар қилиб, жаҳон жамоатчилигини алдамоқчи бўлган арбобларнинг қора ниятларини фош қилиб ташлади.

Бизнинг сиёсатимиз юксак доирада кенгаш чақирилишига олиб келди, бу кенгашда жаҳон сиёсатининг жуда хилма-хил масалалари тўғрисида бамаслаҳат бир фикрга келиш мумкин. Ҳамма кишилар каби тинчлик тарафдорлари ҳам янги йилдан кутилган умидлар нақадар кўплигини, нақадар кўп муҳим учрашувлар бўлишини кўриб турибдилар, бу учрашувлар, деди ўртоқ Тихонов, халқаро иқлимнинг илишига ёрдам беради.

СССР Мудофаа министри депутат **Р. Я. Малиновский** ўз нутқида бундай деди:

Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз Флоти тузилган кундан бошлаб ҳужум қилиш учун эмас, балки фақат Совет давлатини мудофаа қилиш учун мўлжалланган куч бўлиб келди ва ҳозир шундай кучдир. Уларнинг вазифаси мамлакатнинг эркинлигини ва мустақиллигини империалист агрессорларнинг ҳамлаларидан ҳимоя қилишдан, партиямиз раҳбарлигида коммунистик жамият қураётган совет халқининг тинч, яратувчилик меҳнатини таъминлашдан ҳамиша иборат бўлиб келди ва ҳозир ҳам шундан иборатдир.

Ўртоқ Малиновский халқаро вазиятда кейинги вақтда кескинлик маълум даражада юмшай бошлаганлигини қайд қилиб дедики, вужудга келган бу шароитда Совет қуролли кучларининг сонини янада камайтириш мумкин бўлиб қолди, бу эса, совет кишиларининг тинчликка интилаётганлигини яна бир марта жуда зўр куч билан акс эттиради.

Мудофаа министри Совет қуролли кучларининг ҳозирги ҳолатини, техника билан юксак даражада таъминланганлигини, уларнинг жанговар ва сиёсий тайёргарлиги юксак даражада эканлигини гапириб берди. Совет қуролли кучларининг қўлида уруш олиб боришнинг энг мукаммал ва қудратли воситалари бор, ядро заряди ўрнатилган ракета қуроли бу воситаларнинг энг муҳимидир.

Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз Флотининг шахсий состави, деди пировардида депутат Малиновский, ёппасига ва тўла қуролсизланиш тўғрисида Совет ҳукумати ишлаб чиққан программани бутун совет халқи билан бирликда табрикламоқда ва СССР қуролли кучларининг сонини Совет Иттифоқининг бир ўзи камайтириши тўғрисида Совет ҳукуматининг бошлиғи Н. С. Хрушчев бу сессия муҳокамасига киритган таклифни чин кўнгилдан маъқуллайди.

Т а м б о в областининг Мичурин районидаги «Коминтерн» колхозининг раиси депутат **Е. И. Андреева** ўз нутқида бундай деди:

— Бизнинг хоҳишимиз шуки, далаларимиз тепасида урушнинг қора булутлари ҳеч қачон пайдо бўлмасин, деймиз. Е. И. Андреева дедики, ўтган йилнинг кузи миллион-миллион кишиларнинг қалбини умид билан тўлдирди. Қишлоқ меҳнаткашлари Никита Сергеевич Хрушчев Бирлашган Миллатлар Ташкилотида нутқ сўзлаб, ёппасига ва тўла қуролсизланиш тўғрисида таклиф киритганлигини эшитганларидан кейин, уларнинг чеҳраси қувонч нури билан ёриди. Совет ҳукуматининг бошлиғи уларнинг иродасини, истак ва орзуларини ифодалаб берди. Бўлиб, ўтган уруш ҳаммамизнинг эсимиздан чиқмайди, деди Е. И. Андреева, шунинг учун ҳам ҳеч ким бу урушнинг яна такрорланишини истамайди.

Биз, совет кишилари, деб давом қилади нотиқ, тинч мусобақа қиламиз, деган шиорни ўртага ташладик. Қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари улуғ армиясининг намояндаси бўлган менга бу шиор айниқса яқиндир. Мен машҳур америкалик фермер Р. Гарстнинг маккажўхори орқали, деҳқончилик маҳсулотларини мўл-кўл қилиш орқали борадиган йўл тинчликка элтиб қўядиган энг яхши йўлдир, деб айтган гапларини табриклайман. Агар юқори мансабда турган, халқаро кескинликнинг юмшашига йўл қўймасликка зўр бериб уринаётган америкаликлар ҳам мана шундай оқилона фикрда бўлганларида эди, нақадар яхши бўлур эди.

Ўртоқ Андреева дедики, ким кўпроқ маккажўхори етиштириб беради, ким кўпроқ гўшт, сут, тухум етиштириб беради, деб мусобақа қилиш яхшироқдир. Ахир, сут ракеталар учун ёнилғи эмас-ку, гўшт ва тухум эса, атом снарядлари эмас-ку. Шунинг учун ҳам биз бу тинч мусобақада, албатта, ғалаба қозонишимизга аминмиз.

Депутат **Ш. Р. Рашидов** (Ўзбекистон ССР) сўзга чиқади.

Депутат Ш. Р. РАШИДОВ нутқи

(Ўзбекистон ССР, Қўқон шаҳар сайлов округи).

Депутат ўртоқлар! Совет ҳукумати ва Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг Никита Сергеевич Хрушчевнинг ёрқин докладида баён қилиб берилган ленинча доно, революцион дадил тадбирлари инсониятнинг тинчлик ва тараққиёт учун кураши тарихида ҳақиқатан янги давр очиб беради.

Совет Иттифоқи ўз хоҳиши билан Совет қуролли кучларини 1.200 минг киши миқдорида яна камайтириб, гоят инсоний иш қилганлигини планетамизнинг ҳамма қитъаларидаги миллион-миллион кишилар жуда катта хурсандлик билан кутиб oладилар ва қизғин равишда буни маъқуллайдилар. Ўз моҳияти билан тинчликсевар давлат бўлган ва туғилган кундан бошлаб байроғида «Тинчлик» ва «Дўстлик» деган муқаддас сўзлар порлаб турган Совет давлати мана шу улуғ ишни бошлаб берганлиги билан фахрланамиз.

Ер юзида тинчлик учун олиб борилаётган кураш улуғ Ленин номи билан чамбарчас боғланган. Абадий барҳаёт Ленин ҳамиша биз билан бирга. Ленин генийси, Лениннинг донишмандлиги, Ленин и р о д а с и, Лениннинг инсонпарварлиги халқимизнинг, жонажон Коммунистик партиямизнинг, Никита Сергеевич Хрушчев бошчилигидаги партия Марказий Комитетининг ҳамма ишларида гавдалангандир. **(Давомли қарсаклар).**

Тинчлик орзуси халқ и м и з н и н г қалбида ҳамма вақт яшаб келди ва яшамоқда. У шу орзуларни рўёбга чиқармоқ учун 1917 йил Октябрь кунларида Қишлик саройга штурм қилди. Халқимиз шу орзуни рўёбга чиқармоқ учун душманларга қақшатғич зарба берди. Халқимиз шу орзуни рўёбга чиқармоқ учун заводлар ва фабрикалар қурди, колхозлар ва совхозларни вужудга келтирди, Ватанимиз бойликларини кўпайтирди.

Ҳар бир совет кишиси тинчликни орзу қилиб, етти йилликнинг жуда улкан вазифаларини муддатидан олдин бажариш йўлида қаҳрамонларча меҳнат қилмоқда. Ишчилар такомиллашган машиналар ва станоклар яратмоқдалар, далаларда ишлаётган меҳнаткашлар дон ва пахтадан мўл ҳосил етиштирмоқдалар. Олимлар табиат ва космос сирларини очмоқдалар. Бизда инсон уруш учун туғилган эмас, балки меҳнат учун, яшаш учун, бахт учун, шоду-хуррамлик учун туғилган.

Мамлакатимиздаги беҳисоб минг-минглаб қаҳрамон эркаклар ва аёллар ер юзида тинчлик ва бахтли замон бўлсин, деб ўз кучларини ва ижодий ғайратларини коммунизм қуришдек улуғ мақсад билан руҳланиб, Ватаннинг бахт-саодатига сарфламоқдалар.

Бугун СССР Олий Совети сессиясида муҳокама қилинаётган масалалар давлатимизнинг қудратини, социалистик тузумнинг улуғ афзалликларини, енгилмас кучимизни кўрсатиб турибди. Ишчилар синфи билан колхозчи деҳқонларнинг бузилмас иттифоқи бўлганлиги учун биз кучлимиз. Совет халқларининг гранитдек мустаҳкам дўстлиги билан биз кучлимиз. Совет халқлари ўз оғаси рус халқининг бошчилигида битта қардош оилада қўлни-қўлга бериб ишлаб, севикли юртимизни улуғламоқдалар. Биз шунинг учун кучлимизки, улуғ Хитой халқи ва қудратли социалистик лагердаги бошқа мамлакатларнинг халқлари зафарли марксизм-ленинизм байроғи остида биз билан бир сафда бормоқдалар. Биз пролетар интернационализми туфайли кучлимиз, тинчлик ва халқаро хавфсизлик учун курашда сарфлаётган ғайратимиз ер юзидаги ҳамма халқларнинг истакларига мос бўлиб тушаётганлиги билан биз кучлимиз. Биз шунинг учун кучлимизки, жангларда чиниққан давримизнинг ақл-идроки, ор-номуси ва виждони бўлган доно ва зийрак Коммунистик партия бизни олға бошлаб бормоқда.

(ДАВОМИ УЧИНЧИ БЕТДА).

ТИНЧЛИК-ТИЛАГИМИЗ!

Республика меҳнаткашлари СССР Олий Советн сессиясида ўртоқ Н. С. ХРУШЧЕВнинг докладини якдиллик билан маъқулламоқдалар

ДИЛИМИЗДАГИ ГАП

Бизнинг Ватанимиз жаҳонда энг қудратли мамлакат бўлиб қолди. Агар агрессорлар уруш бошласалар, бутун капитализмни батамом гўрга тиқишга қувватимиз етади. Бироқ тинчликни ва халқлар ўртасида дўстликни мустаҳкамлаш Совет ҳукумати ташқи сиёсатининг бош вазифаси бўлиб келмоқда ва шундай бўлиб қолади. СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг сессияда қилган доклади бутун прогрессив инсониятнинг тинчликни мустаҳкамлашга бўлган самимий интилишини ифодаловчи тарихий ҳужжатдир.

Маннон ЖАЛОЛОВ,
Ленин районидаги Карл Маркс номли колхоз коммунистик меҳнат бригадасининг бошлиғи.

* * *

Бизнинг жонажон ҳукуматимиз ва тинчликсевар мамлакатлар бутун дунёда тинчликни, тинч-тотув яшашни истайдилар. Аммо империалистик давлатлар халқаро кескинликни кучайтиришни кўзда тутмоқдалар. Империалистларнинг бу мақсадлари амалга ошмайди, албатта. Тинчликсевар халқлар империалистларнинг дўқларидан, пўписаларидан қўрқмайдилар.

А. ОЛЛАҚОРАЕВ,
Тўрткўл районидаги Битовик артели тикувчилик цехининг бошлиғи.

* * *

Никита Сергеевичнинг докладида мамлакатимиз халқ хўжалиги жуда катта юксалганлиги ҳақидаги маълумотларни эшитиб хурсанд бўлдик. Биз армиядан бўшаб келадиган жангчиларни ўз корхонамиз оиласига хурсандлик билан қабул қилиб, ишчи касбларини тезда эгаллаб олишда уларга ёрдам берамиз. Ишчиларнинг янги армияси — бу мингларча янги трактор, автомобиль, пахта терадиган машиналар ва бошқа саноат маҳсулоти ишлаб чиқаришдир. Мамлакатимиз тағин ҳам кучли, турмушимиз тағин ҳам гўзал бўлиб қолади.

Сайдаҳмад МИРАЛИЕВ,
«Подъёмник» заводи механика цехининг токари.

* * *

Севикли Коммунистик партиямиз ва жонажон Совет ҳукуматимиз ўзининг ленинча тинчликсевар сиёсатини ҳамма вақт изчиллик билан ўтказиб келаётганлигини бутун олам кўриб турибди. Бизнинг давлатимиз жаҳонда тинчлик ўрнатиш ишига ғарб давлатлари сингари оғизда эмас, балки доимо амалда катта ҳисса қўшиб келмоқда. Бу ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг СССР Олий Советн сессиясидаги докладидан ҳам яққол сезилиб турибди.

Тинчлик фақат биз учун эмас, Америка халқи учун ҳам, ер юзидаги барча халқлар учун ҳам сув билан ҳаводек даркор. Партия ва ҳукуматимизнинг доно сиёсати орқасида бутун ер юзида барқарор тинчлик иши тантана қилиши муқаррардир.

Ҳ. ЮСУПОВ,
шахсий пенсионер.

* * *

Биз кейинги йиллар мобайнида Ватанимиз эришган жуда катта муваффақиятлар билан фахрланамиз, — деди ремонт бўлимининг бошлиғи А. Ризаев, — Совет қуролли кучларини камайтириш тўғрисидаги таклифни бутун совет халқи сингари биз ҳам маъқуллаймиз. Турмушимиз йил сайин гўзаллашиб бормоқда. Биз ер шаридаги ҳамма халқларга ҳам ана шуни тилаймиз.

А. РИЗАЕВ,
Тошкент тўқимачилик комбинати ремонт бўлимининг бошлиғи.

ТИНЧЛИК КУЧЛАРИ БЕҲИСОБДИР

«Ташсельмаш» заводининг юзларча ишчи ва хизматчилари ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг ССР Иттифоқи Олий Совети сессиясида қилган ёрқин ва мазмундор докладини радио орқали эшитдилар. КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукуматининг топшириғига биноан мамлакат қуролли кучларини яна камайтириш тўғрисида Никита Сергеевич Хрушчев томонидан киритилган таклифлар машинасозлар қалбида чуқур мамнуният, ўзларининг улуғ Ватанига нисбатан зўр хурсандчилик ва ифтихор туйғусини вужудга келтирди.

Қуйиш цехининг моделчиси Одил Толипов ўз ҳамкасблари билан суҳбатда бундай деди:

— Никита Сергеевич бутун халқимиз номидан гапирди. Ҳар бир совет кишисининг муқаддас мақсади коммунизмни муваффақиятли барпо этиш, ер юзида тинчлик ва бахтли ҳаёт таъминлашдир. Совет қуролли кучларини учдан бир қисми миқдорида мамлакатимизнинг бир ўзи камайтириши тўғрисида Н. С. Хрушчев докладида баён қилинган таклифни ҳаммамиз зўр мамнуният билан кутиб олдик. Тўплар ва бомбардимончи самолётлар билан эмас, балки тракторлар ва пахта териш машиналари билан моддий фаровонлигимизни тинмай ошириб, Ватанимизнинг куч-қудратини, унинг халқаро обрўйини тағин ҳам кўпайтириб, дунёдаги барча софдил кишиларнинг кўпроқ ҳурматига сазовор бўламиз. Бизнинг куч-қудратимиз буюкдир ва ҳеч қандай хавф бизга қўрқинчли эмас. Биз шунга қатъий аминмизки, кундан-кунга тобора ўсиб бораётган тинчлик кучлари янги уруш бошлаш ниятидан ҳали ҳам воз кечмаган бефаҳм шўрингқурғур сиёсатдонларни жиловлаб қўя олади.

Радиоэшиттириши тамом бўлиши билан кўп вақт ўтмай корхонанинг ҳамма цехларида ҳозиргина эшиттирилган тарихий ҳужжат тўғрисида қизғин суҳбатлар бошланиб кетди. Ишчилар, инженерлар ва техниклар Совет Иттифоқи томонидан сессияга киритилган тинчликсевар таклифларни қизғин маъқуллаб, Олий Совет бу таклифларни якдиллик билан маъқуллашига қатъий ишонч билдирмоқдалар.

— Бизнинг ҳукуматимиз, — деди инженер Н. С. Новаченко, — Совет давлати ташқи сиёсатининг тинчликсевар руҳини бутун инсоният олдида яна бир марта намойиш этди. Бу сиёсат барча халқларнинг манфаатларига тамомила мос келиб, миллион-миллион яхши ниятли кишилар томонидан қўллаб-қувватланмоқда. Ҳеч шубҳа йўқки, Совет Иттифоқининг тинчлик йўлида кўрсатган янги ташаббуси халқларни янги уруш хавфини олдини олиш учун тағин ҳам активроқ курашишга илҳомлантиради. Тинчлик кучлари беҳисоб бўлиб, бу кучлар кун сайин ўсиб бормоқда. Капиталистик мамлакатларнинг ҳукуматлари эндиликда халқларнинг иродаси билан ҳисоблашмай иложлари йўқ. Биз шунга умид қиламизки, Америка Қўшма Штатлари, Англия, Франция ва бошқа капиталистик мамлакатларнинг давлат арбоблари «совуқ урушга» абадий хотима бериш учун таъсирли, амалий чоралар кўриб, ёппасига ва батамом қуролсизланиш ҳақида бамаслаҳат қарорларни ишлаб чиқадилар. (ЎзТАГ).

ХАЛҚЛАР ИСТАГИ

СССР Олий Совети сессиясида ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг радио орқали эшиттирган докладини «Ташсельмаш» заводининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари жуда мароқ билан тингладилар. Цех ва бўлимларда суҳбатлар қизиб кетди. Машинасозлар Совет ҳукуматининг бошлиғи айтган рақамларни шодлик билан тилга оладилар. Бу рақамлар мамлакатимиз халқ хўжалигининг барқ уриб ривожланаётганидан, социалистик системанинг афзалликларидан далолат бериб турибди.

Темирчилик-пресс цехининг старший мастери ўртоқлари билан суҳбатда бундай деди:

— Мен Улуғ Ватан урушида қатнашганман, урушнинг кулфатларини ўз кўзим билан кўрганман. Совет ҳукуматимиз тинчлик йўлида яна бир ажойиб иш қилди. 1 миллион 200 минг кишининг Совет Армиясидан бўшатилиши натижасида қанчадан-қанча маблағ бўшалишини тасаввур қилиш қийин эмас. Бу маблағларга кўпгина болалар боқчаси, ясли, мактаб, касалхона ва бошқа маданий муассасалар қурилади. Совет ҳукуматининг бошлиғи дилимиздаги гапларни айтди.

Шу цехнинг темирчиси Маҳмуд Юсупов бундай деди:

— Совет Армиясидан бўшаб келган кишилар корхона, муассасаларга келиб ишлаб, етти йиллик планнинг бажарилишини янада жадаллаштирадилар. Етти йилликнинг дастлабки йилида эришилган муваффақиятлар ҳақида Никита Сергеевич муфассал гапирди. Бу йил биз янада яхшироқ ишлаб, муваффақиятларимизни оширамиз.

Завод цехларида социалистик мусобақа янада авж олдириб юборилди. Завод коллективи КПСС Марказий Комитети декабрь Пленуми қарорларини бажариш учун курашиб, ҳар кеча-кундузда график бўйича 7 тадан пахта териш машинаси чиқариб турибди. «Ташсельмаш» заводининг ишчилари 1960 йилнинг охирида бир кеча-кундузда ХВС—1,2 пахта териш машинасидан 11 тасини чиқариш чораларини кўрмоқда. Бунинг учун заводда 3 та махсус цех вужудга келтирилмоқда. Завод коллективи рационализаторлик ва ихтирочилик таклифларини жорий қилишдан 1 миллион 500 минг сўм фойда олиш, 500 минг киловатт-соат электр қувватини тежаш, пластмассадан фойдаланиш ҳисобига 12 тонна рангли металлни тежаб қолиш мажбуриятини олди.

Г. ДЕМИДОВ.

Ҳурматга сазовор таклиф

Биз кеча радиодан КПСС Марказий Комитетининг биринчи секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Никита Сергеевич Хрушчевнинг Олий Совет сессиясида қуролсизланиш ҳақидаги докладини зўр диққат билан эшитдик. Бу таклиф барча тинчликсевар халқлар ҳурматига сазовор таклифдир.

Империалистларнинг «совуқ уруш» сиёсати албатта инқирозга юз тутади. Улар ниятларига эришаолмайдилар, чунки тинчлик тарафдорларининг иродаси империалистларнинг мақсадларини чиппакка чиқаради.

Ойимхон ШОМУРОДОВА,
Ўзбекистон ССР ва Қорақалпоғистон АССР халқ артисти.

ТИНЧЛИККА ЯНГИ ҚАДАМ

УРГАНЧ, («Қизил Ўзбекистон» мухбири). Колхоз устахонасида иш қизғин. Шоферлар, тракторчилар ва темирчилар ремонт ишлари билан шуғулланмоқдалар.

Шу пайт табелчи Йўлдош Матёқубов:

— Йигитлар яқинроқ келинглар, ҳозир СССР Олий Совети сессиясида ўртоқ Хрушчев гапиради, — деб қичқирди. Ҳамма радио карнайи тагига тўпланди.

Радиодан колхозчиларга таниш бўлган ўртоқ Хрушчевнинг оташин овози янграб кетди. Унинг Совет Иттифоқи Қуролли Кучларини 1 миллион 200 минг кишига камайтириш тўғрисидаги сўзлари эшитилганда ҳамманинг юзида ҳаяжонланиш, шодлик белгилари намоён бўлди.

— Мамлакатда қуролли кучларни камайтириш — халқ хўжалигини янада кескин ривожлантиришнинг конкрет далилидир, деб сўз бошлади бригада механиги Йўлдош Раҳимов. — эндиликда армияга қилинаётган катта харажатлар ишлаб чиқаришга сарф бўлади. Бу эса халқимизнинг янада фаровон ҳаёт кечиришини таъминлайди.

— Биз олти оғайнимиз, — деди слесарь Сафарбой Холматов, шундан тўрттамиз колхозда ишлаймиз. Соат ва Саройлар армияда хизмат қилмоқда. Уларнинг иккаласи ҳам тракторчи. Совет ҳукуматининг бу ташаббуси билан улар ҳам уйга қайтиб биз билан бирга колхозда ишлайдилар.

Гурлан районидаги Ленин номли колхоз аъзолари ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг дунёда тинчликни таъминлашга қаратилган тарихий докладини зўр қизиқиш билан тингладилар.

Хоразм областининг барча корхоналарида, колхозларда чорвачилик фермаларида ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг сессияда қилган доклади зўр мамнуният билан маъқулланмоқда.

Совет Армиясининг жангчилари СССР Министрлар Советининг Раиси ва КПСС Марказий Комитетининг Биринчи Секретари ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг Олий Совет сессиясида Совет Иттифоқи Қуролли Кучларини қисқартириш юзасидан қўйган таклифини зўр мамнуният билан кутиб олдилар. СУРАТДА: капитан Ш. Шоумаров подразделенияси жангчилари ўртоқ Н. С. Хрушчев докладини радио орқали эшитмоқдалар.

Г. Пун фотоси (ЎзТАГ фотохроникаси).

ОРЗУ УШАЛМОҚДА

Тинчликнинг катта таянчи бўлган Кремль саройида СССР Олий Советининг навбатдаги сессиясида Никита Сергеевич Хрушчевнинг халқ бахти — тинчлик ҳақида қилган доклади бир неча соат давомида кишиларнинг жон қулоғи бўлди.

Калинин районидаги генерал Раҳимов номли колхоз аъзолари радио карнайлари орқали Н. С. Хрушчевнинг овозини диққат билан эшитдилар. Жаҳонда тинчлик байроғини баланд кўтариб келаётган совет давлати меҳнаткашларининг фикри-зикрини ифодалаган бу доклад колхозчиларни улуғ ишларга яна ҳам зўр ғайрат билан отлантирди.

Кекса боғбон Аббос ота Орифжонов ўртоқ Хрушчев сўзидан чуқур таъсирланиб бундай деди:

— Мен ниҳол кўкартираман. Тинчлик бўлаверса, болаларимиз ниҳол каби ўсиб яшайдилар. Тинчлик — фаровонлик демакдир. Ўртоқ Хрушчев халқ дилидаги гапни айтди.

Колхоз аъзолари етти йилликнинг биринчи йилида катта муваффақиятларга эришдилар. Шаҳар меҳнаткашларига 2500 тонна сабзавот, 46 тонна гўшт, 220 тонна сут сотдилар.

Сигир соғувчи Гулсара Қосимова ўз дўстларининг фикрини ифодалайди:

— Ўртоқ Хрушчев айтган ҳар бир сўз, — дейди у, — халқ бахтига қаратилган. У гўшт, сут, жунни кўпайтиришни қайта-қайта тайинлаб, бизни янги ишларга илҳомлантирди. Мен 13 сигирга қараб тураман. Ўтган йили ҳар бир сигирдан 4000 килограммдан сут соғдим. Бу йил яна ҳам кўпроқ сут оламан. Мен колхозчи дугоналарим ва оналаримиз номидан айтаманки, болалар бахтини, авлодларимизнинг келажагини кўзлаб иш тутаётган партия, ҳукуматимизга, қадрдон Никита Сергеевичга минг раҳмат.

Колхоз раиси ўртоқ Мақсудали Маъмуров ўртоқ Хрушчев докладидан қаттиқ таъсирланганини баён қилади:

— Колхозчиларимиз ажойиб турмуш кечирмоқдалар. Биз тинчлик йўлида меҳнат қилмоқдамиз. Етти йилликнинг иккинчи йилида колхозчиларимиз 3 минг тонна сабзавот, 440 тонна сут, 50 тонна гўшт етказиб бериш учун курашадилар. Тинчлик абадий тантана қилишига ҳаммамиз ишонамиз.

Ю. ҲАМДАМ.

ТИНЧЛИК—ФАРОВОНЛИК

БУХОРО, («Қизил Ўзбекистон» мухбири). Область саноат корхоналари, муассасалари, РТС, совхозлар ва колхозларда ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг СССР Олий Советининг сессиясида қуролсизланиш ва тинчликни мустаҳкамлаш ҳақида қилган доклади зўр эътибор билан тингланди. Ишчилар, хизматчилар ва колхозчилар тинчлик ва дўстликни мустаҳкамлашга қаратилган докладини радио карнайлари ёнига коллектив бўлиб тўпланиб эшитдилар. Улар Совет давлатининг ташқи сиёсатини чин кўнгилдан маъқулламоқдалар.

— Тинчлик ва дўстлик—фаровон ҳаётдир,—деди Қоракўл районидаги «Октябрь» колхозининг юқори ҳосилли бригада бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Шарофат Баракаева. — Мамлакатимизда тинчлик қанча мустаҳкамланса, хўжалигимиз шунча тўқ, юртимиз янада обод бўлади. Буни ўз колхозимиз мисолида яққол кўриб турибмиз. Кучли техника билан таъминланган, давлатдан тобора кўп моддий ёрдам олаётган бизнинг колхозимиз пахта ҳосилини йил сайин оширмоқда, пилла, чорва ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларини кўплаб етиштирмоқда. Қишлоғимиз қиёфаси тубдан ўзгариб бораётир. Кейинги йилларда янги ўрта мактаб биноси, намунали клуб, туғруқхона, ҳаммом, колхозчилар учун кўплаб уй-жой бинолари қуриб олдик. Қишлоғимиздаги ўрта ва бошланғич мактабларда колхозчи ёшлар таълим олмоқдалар. Олий маълумотли ўқитувчилар, врачлар агрономлар каби қишлоқ зиёлилари тобора кўпайиб бораётир.

Биз етти йиллик план топшириқларини муддатидан олдин бажарамиз. Бу йил гектаридан олинадиган ҳосилни колхоз бўйича 50 центнерга етказамиз. Биз тинчлик иши учун ҳормай-толмай ишлаймиз.

Областнинг Свердлов, Ғиждувон ва бошқа район колхозларида ҳам ўртоқ Хрушчевнинг доклади зўр мамнуният билан кутиб олинди.

Олижаноблик шунчаликда...

Мен оддий бир ўзбек аёлиман. Тузуккина касбим бор, дугоналарим билан яйраб меҳнат қилаяпман. Ҳаммамиз бирлашиб жонажон партиямиз белгилаб берган улуғвор планни — етти йиллик топшириқларини бажаришга озми-кўпми ҳисса қўшаяпмиз. Лекин, мен бу ҳақда эмас, бошқа масала тўғрисида дугоналаримнинг фикрини ифода этмоқчиман.

Кеча радиода инсон қалбини ҳаяжонлантирувчи овоз янгради. СССР Олий Советининг сессиясида Совет ҳукуматининг бошлиғи, ўртоқ Н. С. Хрушчев қуролсизланиш — тинчликни мустаҳкамлаш ва халқлар ўртасида дўстликни таъминлаш йўлидир деб тинчликсевар халқларнинг орзу-умидини ифода этди. Совет Иттифоқи тинчликнинг мустаҳкам қўрғонидир. Партия ва Совет ҳукумати олиб бораётган ички ва ташқи сиёсатни мушоҳида қилсангиз қалбингиз қайноқ хис-туйғу билан тўлади. Қадрдон Никита Сергеевич Америкага сафар қилиб, инсониятнинг тинчликка бўлган ишончини мустаҳкамлади. Кеча Олий Совет Сессиясида ялпи ва батамом қуролсизланиш, атом ва водород қуролларини бутунлай йўқ қилиб юбориш тўғрисида ўртоқ Н. С. Хрушчев доклад қилди.

Совет ҳукумати тинч-тотув яшашнинг ажойиб намуналарини кўрсатди. Шунинг учун ҳам «совуқ уруш»га кетма-кет зарба бериляпти. Кейинги йилларда Партия ва Ҳукуматимиз қуролли кучларни камайтириш ва шу йўл билан бошқа мамлакатларга намуна кўрсатишда олға қараб кетди. Олижаноблик шунчалик бўлади-да... Энди капиталистик мамлакатларнинг раҳбарлари ҳам гапирсинлар, қуролсизланишга ҳисса қўшсинлар.

Фазилат РАҲИМБОЕВА,
Октябрь район маданият уйи ходими.

ОЛАМ ЁҚЛАР БУ ТАКЛИФНИ...

Мақсуд ШАЙХЗОДА

Ҳукуматим бошлиғи элларга қараб,
— Дунёнинг сарлавҳаси тинчлик бўлсин!—дер.
Ҳаётларни хавф эмас, меҳр ила ўраб,
Одамзоднинг кўнглига нурлар тўлсин!—дер.
Ким ёқлар шу таклифни?
— Оналар, гуллар,
Дарсхоналар, боқчалар, ғазаллар, йўллар,
Эртанги кун ўлимни истамаганлар,
Ёшларни қирғинларга қистамаганлар,
Севгилар ва қаламлар, тўйлар, бешиклар,
Меҳмонларга мунтазир зангор эшиклар,
Ҳаётни коинотнинг ҳусни деганлар,
Олам уйин безай деб заҳмат чекканлар,
Қўшнисига тош отмай, салом берганлар,
Хуллас, бизнинг дунёнинг
Улуғ унвони —
ИНСОН номин шараф-ла олиб юрганлар...
Бутун дунё ёқлайди бу таклифни рост,
Ростин десам, ҳатто Ой бермоқда овоз.

15 январь
Тошкент.

Ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг СССР Олий Советининг IV сессияси минбарида туриб, қуролсизланиш—тинчликни мустаҳкамлаш ва халқлар ўртасида дўстликни таъминлаш йўли тўғрисида қилган докладини республикамизнинг минг-миллионлаб меҳнаткашлари радио репродукторлари ва радиоприёмниклар ёнида туриб ғоят баланд руҳ билан эшитдилар. СУРАТДА: Тошкентдаги 2-авторемонт заводи ишчилари ўртоқ Н. С. Хрушчев докладини тингламоқдалар.

В. Басканов фотоси (ЎзТАГ фотохроникаси).

ТАРИХИЙ ҲУЖЖАТ

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг вице-президенти И. МЎМИНОВ билан суҳбат

<>

СССР Олий Советининг сессияси Совет давлати тарихига ёрқин, унутилмас саҳифа бўлиб киради. Сессияда СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев қуролсизланиш — тинчликни мустаҳкамлаш ва халқлар ўртасидаги дўстликни таъминлашнинг йўли эканлиги тўғрисида катта доклад қилди.

Совет ҳукумати бошлиғининг ниҳоятда чуқур мазмунли, ғоятда катта программ аҳамиятга эга бўлган докладида мамлакатимизнинг ички аҳволи тўғрисидаги, халқаро ҳаёт ва Совет Иттифоқининг ташқи сиёсати ҳақидаги масалалар атрофлича кенг анализ қилиб берилди. Никита Сергеевич ўз докладида Совет ҳукумати номидан барча қитъаларга ва мамлакатларга мурожаат этиб, тинчликка, инсониятнинг тараққиёти ҳамда бахт-саодати йўлида тинч-тотув яшашга даъват этди. Бу чақириқ буюк инсонпарварлик, бугун дунё тақдири ҳақидаги ғамхўрликнинг буюк ифодаси ҳисобланади.

Докладда ёппасига ва батамом қуролсизланиш масалалари кенг анализ қилиниб, унинг асосий йўллари яққол кўрсатиб берилди. Ўртоқ Н. С. Хрушчев қуролсизланиш қандайдир бир давлатга ёки давлатларнинг бир группасигагина манфаатли бўлмай, ҳамма мамлакатлар учун, ҳамма халқлар учун мустаҳкам тинчлик ва экономикани ривожлантириш йўлини очиб беради, деб таъкидлади.

Совет Иттифоқи тинчликсеварлик сиёсатини, қуролсизланиш сиёсатини амалга ошириш йўлида катта ишлар қилди. Кейинги 1955—1958 йиллар давомида қуролли кучларимизнинг сони 2 миллион 140 минг киши миқдорида камайтирилган бўлса, Совет ҳукумати ёппасига ва батамом қуролсизланиш йўлидаги, тинч-тотув яшаш тўғрисидаги ўз сиёсатига амал қилиб, Совет қуролли кучлари сонини яна 1 миллион 200 минг киши миқдорида камайтиришга қарор қилмоқда.

Шу тарихий сессия арафаларида КПСС Марказий Комитетининг «Ҳозирги замон шароитида партия пропагандасининг вазифалари тўғрисида»ги қарори эълон қилинган эди. Бу қарорда партия пропагандаси ишларини яхшилаш вазифаси қўйилди. Республикамизнинг барча олимлари, айниқса ижтимоий фанлар соҳасида ишловчи олимлар бу қарорни ўзларининг жанговар иш программалари, деб биладилар. Ижтимоий фанлар соҳасида ишловчи олимларимиз шу қарор асосида ўз ишларини қайта қуриб илмий ва сиёсий билимларни пропаганда қилишни мамлакатимизда коммунистик қурилишнинг илғор вазифалари, СССР халқ хўжалигини ривожлантириш етти йиллик планини муддатидан илгари ошириб бажариш учун бизда барча имкониятлар мавжудлиги масаласи билан узвий равишда боғланган ҳолда олиб боришлари лозим.

Коммунистик партиямиз ижтимоий фан соҳасида ишловчи олимлар зиммасига тинч-тотув яшаш принципига асосланган СССР да социализм ва коммунизм қурилиши тажрибаларини, совет жамияти ҳаётида юз бераётган улуғвор ютуқларни, социалистик миллатлар ўртасида ленинча миллий сиёсат асосида дўстлик алоқалари янада мустаҳкамланиб бораётганлиги сингари масалаларни чуқур илмий асосда ижодий умумлаштиришни юклади.

Олимларимизнинг илмий асарлари фақат назарий умумлаштирмалардангина иборат бўлиб қолмаслиги керак. Ижтимоий фанлар бўйича яратилган илмий асарлар мамлакатимизда коммунистик қурилишнинг конкрет вазифаларини бажаришга сафарбар этиш руҳида бўлиши, илғор совет фани ва техникасининг улуғвор ютуқларини қамраб олиши, социалистик жамият капиталистик тузумга нисбатан ғоят даражада устун эканлигини яққол кўрсатиб бериши лозим.

Партия пропагандаси жамият ҳаёти билан яна ҳам яқиндан боғланган бўлиши, партиямиз бошчилигида халқимиз амалга ошираётган коммунистик қурилиш вазифалари, халқаро аҳвол юзасидан Совет ҳукумати тутган тинчликсеварлик сиёсати асосий ўрини эгаллайди. Биз ижтимоий фан ходимлари марксизм-ленинизм ғоялари Коммунистик партиямиз томонидан жамиятга муваффақият билан татбиқ этилаётганлигини оммага етказишда, СССР Олий Совети сессиясида ўртоқ Н. С. Хрушчев қилган докладининг тарихий аҳамиятини оммага сингдиришда ва халқимизни коммунизм ғалабалари сари илҳомлантиришга партиянинг ҳақиқий ёрдамчилари бўлишимиз керак.

Ўртоқ Хрушчев айтганидек, совет халқи ўз кучига, ўзининг ажойиб коммунистик истиқболига ишонади. Шу сабабли биз дадиллик, изчиллик ва қатъият билан бундан буён ҳам қуролсизланиш ва тинч-тотув яшаш шароитини таъминлашга эришамиз.

Республикамизнинг барча меҳнаткашлари, жумладан олимларимиз ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг сессияда қилган докладини ғоятда зўр қониқиш билан кутиб олдилар. Бу ҳужжат жуда катта тарихий аҳамиятга эгадир.

СССР Олий Советининг IV сессияси

Депутат Ш. Р. РАШИДОВ нутқи

(БОШИ БИРИНЧИ БЕТДА)

Давлатимизнинг, бутун социалистик лагернинг қудрати жаҳонни янги қирғин уруш гирдобига ташламоқчи бўлганлар йўлида жуда катта ғов бўлиб турибди.

Совет ҳукуматининг бошлиғи Никита Сергеевич Хрушчев Бирлашган Миллатлар Ташкилоти минбарида сўзлаган нутқида ёппасига ва тўла қуролсизланиш идеясини баён қилиб берди. Бу таклифни ер юзидаги ҳамма халқлар шоду-хуррамлик билан кутиб олдилар! Бу таклиф миллион-миллион кишиларнинг қалбини олижаноб тинчлик иши узил-кесил ғалаба қилади деган умид ва ишонч билан тўлдирди. Совет Иттифоқининг қудратли овози социалистик мамлакатлардаги халқларнинг, ер юзида тинчлик учун курашаётган ҳамма кишиларнинг овози билан қўшилмоқда. «Совуқ уруш» музи майдаланиб ва эриб бормоқда. Халқаро иқлим тобора исимоқда. Халқларнинг иродаси билан урушнинг олди олининиши лозим ва олди олинади. Совет Иттифоқи халқлари бу жаҳоншумул тарихий вазифани ҳал қилмоқ учун ҳамма чораларни кўрадилар.

Депутат ўртоқлар! Совет халқларининг кўп миллатли аҳил қардош оиласида ўз эркинлигини олган ва чинакам бахтга эришган ўзбек халқи тинчлик ва тараққиётнинг юксак идеалларини рўёбга чиқариш ниятида яшамоқда ва меҳнат қилмоқда.

Бизнинг қадимий Хоразмда вужудга келган ашулада бундай деб куйланади:

Ә ёронлар, урушни керакмас денглар,

Кўз ёши ва қиришни керакмас денглар.

Зурриёт кўпаймоққа туғилмоқ керак,

Ўлишни, ўлдиришни керакмас денглар.

Мамлакатимизнинг ҳамма халқлари каби ўзбек халқи ҳам уруш нималигини яхши билади. Гитлерчи галалар табаррук Совет ерига бостириб кела бошлаганларида, асрлар донишмандлигини ўзида гавдалантирган оппоқ соқолли қарияларимиз ўзларининг ўғиллари ва набираларига мурожаат қилиб ёзган хатларида уларни кўп миллатли социалистик Ватанни кўкрак кериб ҳимоя қилишга зўр эҳтирос билан чақирдилар. Улар бундай деб ёзган эдилар:

«Ўзбек халқининг эркин ўғли ва эркин қизи! Фашист босмачи сенинг оғанг руснинг уйига, қардошларинг бўлган белорус ва украиннинг уйига бостириб кирди. Руснинг уйи сенинг ҳам уйингдир, украин ва белоруснинг уйи ҳам сенинг уйингдир. Совет ерининг ҳар бир парчасини, ҳар бир қишлоқни, ҳар бир шаҳарни бир қатра қонинг қолгунча қаттиқ туриб ҳимоя қил!».

Бу чақириқ бонгнинг гувуллаган овозидек янгради, ана шунда ўзбек халқининг юз минглаб шавкатли фарзандлари ўзларининг қардошлари билан бирликда муқаддас совет Ватанини ҳимоя қилмоқ учун фронтга жўнаб кетдилар.

Ўзбек халқи ўша урушда оналарнинг тортган ғамларини ва болаларнинг тўккан кўз ёшларини яхши билади. Уруш йилларида Россия, Украина, Белоруссиядан келган минг-минглаб етимлар ўзбек уйидан паноҳ топдилар. Бошқа ҳамма халқлар каби ўзбек халқи ҳам урушни жуда ёмон кўради, биз ҳамма халқлар билан биргаликда тинчликни сақлаб қолишга қаттиқ бел боғлаганмиз!

Депутат ўртоқлар! Мен Совет Ўзбекистони меҳнаткашлари номидан Н. С. Хрушчев докладида баён қилинган, қуролли кучларимизни қисқартишга, халқаро вазиятни янада юмшатишга қаратилган таклифларни қизғин равишда қувватлайман.

Совет жангчилари ҳамиша халқнинг севикли фарзандлари бўлиб келдилар. Демобилизация қилинган солдатлар ва офицерларни шаҳар ва қишлоқларнинг меҳнаткашлари очиқ кўнгил билан ўз сафларига қабул қилиб оладилар. Улар ўзларининг меҳнат қилишлари учун, ўз кучлари ва билимларини ишлатиш учун Ўзбекистонда, Тошкент заводларида, Оҳангарон шахталарида, Олмалиқ конларида, Андижон нефть промислоларида, Фарғонанинг пахта далаларида, Қорақалпоғистон ва Бухоронинг янги қурилишларида — ҳамма жойда ва ҳамма ерда кенг имконият топадилар, уй-жой билан таъминланадилар, оташин муҳаббат ва меҳрибонлик билан кутиб олинадилар.

Сессиямизнинг қарорлари Совет давлатининг тинчлик ниятида эканлигини кўрсатувчи зўр намойиш бўлади, халқларнинг иродасини ва истак орзуларини ифодалаб беради. Совет ҳукуматининг ва Ленин партиясининг сўзи халқнинг сўзидир. Партия, халқ ва ҳукуматнинг монолитлиги ва мустаҳкам бирлиги давлатимиз битмас-туганмас куч ва қудратининг манбаидир. Разиллик қилиб, инсон бахтини кўролмаётган, қариб чириб қолган канцлер Аленауэрнинг дўқларидан совет халқи қўрқмайди. Кўр бойқуш вайроналардан ўзига макон қидиради, босқинчи ўғригина зулмат тунни яхши кўради, фақат жаллодларгина тушларида дорни кўрадилар. Жаноб Аленауэр шуни билиб қўйиши керакки, жаҳонда бойқушнинг кушандаси бўлган бургут бор, тун зулматини тарқатиб юборадиган ёруқ кун бор, жаллодларнинг грибонидан бўғиб, урушнинг олдини оладиган халқ бор.

Ўзбекларнинг «Яхшилик нур келтиради, ёмонлик — зулмат» деган мақоли бор. Инсоният жамиятида яхшиликнинг, ақл-идрокнинг тантана қилиши муқаррар. Бу нарса — тун зулматини ёриб қуёш чиқиши, қаҳратон қишдан кейин баҳор бошланиши сингари муқаррардир. Урушнинг қора булутлари тамомила тарқалиб кетишига, тинчлик қуёши бутун инсоният ишига абадий нур сочадиган бўлишига аминмиз! Тинчликсевар халқимизнинг, шонли Коммунистик партиямизнинг, жонажон Совет ҳукуматимизнинг, тинчлик, халқлар дўстлиги ва бахт-саодати учун атоқли курашчи азиз ўртоқ Никита Сергеевич Хрушчевнинг энг катта хизмати туфайли ана шундай бўлади! **(Қарсаклар).**

Никита Сергеевич Хрушчевда назариячилик таланти турмушни чуқур билиш билан ноёб даражада пайванд бўлганлигини кўриб турибмиз. Жўшқин ғайрат, ҳормас ташкилотчи ва оташин пропагандист, сиёсатда қатъий изчиллик ва пишиқлик, ленинча жасорат ва зийраклик, халққа бениҳоя зўр муҳаббат, одамшавандалик ва камтарлик — мана шу олижаноб хислатларнинг ҳаммаси бизнинг севимли Никита Сергеевич Хрушчевда гавдалангандир! **(Қарсаклар).**

Ленин байроғи остида Коммунистик партиянинг, Никита Сергеевич Хрушчев бошчилигидаги партия Марказий Комитетининг доно раҳбарлигида биз севикли Ватанимизнинг шон-шуҳрати учун, коммунизм тантанаси учун, бутун дунёда тинчлик барқарор бўлиши учун бундан кейин ҳам ҳормай-толмай меҳнат қила берамиз! **(Қарсаклар).**

* * *

Бизнинг ленинча ташқи сиёсатимиз, Совет Иттифоқининг коммунизм қуриш йўлидаги муваффақиятлари, деди депутат **А. И. Гаевой** (Украина ССР), Н. С. Хрушчев докладида ёрқин кўрсатиб берилди. Бизнинг мамлакатимиз социализмнинг улуғ афзалликларидан фойдаланиб, кетма-кет ғалаба қозониб, капитализм билан иқтисодий мусобақада яқин вақт ичида ютиб чиқмоқ учун дадил қадам ташлаб олға бораётганлигини ҳамма мамлакатларнинг халқлари кўриб турибдилар.

Ўртоқ Гаевой Днепропетровск областидаги ҳамма меҳнаткашларнинг фикрини ифодалаб айтдики, янада қуролсизланиш соҳасида Н. С. Хрушчев докладида баён қилиб берилган тадбирларни ҳамма якдиллик билан маъқуллаб кутиб олади. Ер юзидаги одамларнинг ҳаммаси бизнинг халқимиздан, партиямиздан ва унинг тинчлик учун синалган курашчи Н. С. Хрушчев бошчилигидаги Марказий Комитетидан абадий миннатдор бўлади.

ВЦСПС раиси депутат **В. В. Гришин** сўзга чиқади. У дедики, мамлакатимизнинг экономика ва маданиятни ривожлантиришдаги ютуқлари, унинг халқаро миқёсдаги обрўси ўсганлиги қаҳрамон ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлар ва совет зиёлилари қилаётган фидокорона меҳнатнинг натижасидир, Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг узоқни кўриб донишмандлик билан ўтказиб келаётган сиёсатининг натижасидир.

Нотиқ айтдики, капиталистик мамлакатларнинг меҳнаткашлари, ишчилар синфи Совет Иттифоқининг ва бошқа социалистик мамлакатларнинг тинчликсевар сиёсатини қизғин хайрихоҳлик билан кутиб олмоқдалар ва актив равишда қувватламоқдалар. Жаҳон касаба союзлар федерацияси ва жаҳоннинг кўп мамлакатларидаги касаба союзлари ёппасига ва тўла қуролсизланиш тўғрисидаги совет таклифларини тўлиқ равишда қувватлайдилар.

Совет касаба союзлари, деди депутат В. В. Гришин, тинчлик ва социал тараққиёт учун, ёппасига ва тўла қуролсизланиш учун курашда ҳамма мамлакатлар касаба союзлари ва меҳнаткашларининг ҳаракатларида бирлик бўлиши учун курашмоқдалар. (ТАСС).

* * *

Кеча СССР Олий Совети сессиясининг эрталабки мажлисида ўртоқ Н. С. Хрушчев доклади юзасидан музокаралар давом этди.

Кечқурунги мажлисда ўртоқ Н. С. Хрушчев доклади юзасидан музокаралар тамом бўлди.

Тегишли ҳужжатлар қабул қилингандан кейин, сессия ўз ишини тамомлади.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

13 январда, Кремлда СССР Олий Совети Президиумининг мажлисида СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. Е. Ворошилов 1959 йилда гўшт ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотишда юқори кўрсаткичларга эришганликлари учун мукофотланган СССР Олий Совети депутатларининг бир группасига «Шавкатли меҳнат учун» медалларини топширди.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. П. Георгадзе мукофотлаш тўғрисидаги Фармонни ўқиб берди.

Медаллар СССР Олий Совети Президиумининг аъзолари, Арманистон ССР Олий Совети Президиумининг раиси Ш. М. Арушанянга, КПСС Доғистон область комитетининг биринчи секретари А. Д. Данияловга, Белоруссия ССР Олий Совети Президиумининг раиси В. И. Козловга, Украина ССР Олий Совети Президиумининг раиси Д. С. Коротченкога, Қирғизистон ССР Олий Совети Президиумининг раиси Т. Кулатовга, Белоруссия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари К. Т. Мазуровга, КПСС Бошқирдистон область комитетининг биринчи секретари З. Н. Нуриевга, Литва ССР Олий Совети Президиумининг раиси Ю. И. Палецкисга, Украина Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Н. В. Подгорнийга, КПСС Ленинград область комитетининг биринчи секретари И. В. Спиридоновга, Қозоғистон ССР Олий Совети Президиумининг раиси Ж. А. Ташеневга ва Тошкент область, Янгийўл районидаги «Шарқ юлдузи» колхозининг раиси, уч марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳ. Турсунқуловга топширилди.

Медаллар СССР Олий Совети Иттифоқ Советининг раиси, В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик академиясининг президенти П. П. Лобановга, СССР Олий Совети Миллатлар Советининг раиси, Латвия ССР Министрлар Советининг раиси Я. В. Пейвега, РСФСР Олий Совети Президиумининг раиси Н. Н. Органовга, Латвия ССР Олий Совети Президиумининг раиси Я. Э. Калнберзинга ва «Известия» газетасининг бош редактори А. И. Аджубейга ҳам топширилди.

К. Е. Ворошилов медалларни топшира туриб, мукофотланганларнинг ҳар бирини самимий табриклади ва уларга катта ҳамда масъулиятли ишларида янги муваффақиятлар тилади.

Мукофотланганлар ўзларининг оддий хизматларига юксак баҳо берган Коммунистик партия Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиумига ва Совет ҳукуматига чуқур миннатдорчилик изҳор қилдилар, ҳамда партия ва ҳукуматнинг юксак ишончини оқлаш учун ўз кучларини аямасликларини, совет халқи бахт-саодати йўлида бундан буён ҳам меҳнат қилажакларини билдирдилар.

Пировардида К. Е. Ворошилов айтдики, СССР Олий Совети Президиуми аъзолари ва давлат ҳокимияти органларининг бошқа раҳбарларидан катта бир группасининг «Шавкатли меҳнат учун» медали билан мукофотланиши қишлоқ хўжалигини ривожлантириш соҳасида улар томонидан катта иш қилинганлигини кўрсатади. У таъкидлаб ўтдики, давлат ҳокимияти органларининг фаолияти мамлакатимизда коммунистик жамият қурилиши вазифаларини ҳал этишга қаратилган, шу сабабли бу органларнинг раҳбарлари халқимизни Коммунистик партия ва Совет ҳукумати қарорларини бажаришга сафарбар этишда катта роль ўйнайди. К. Е. Ворошилов ўртоқларни юксак мукофот билан яна бир марта самимий қутлади ва уларга сиҳат-саломатлик, уларнинг масъулиятли давлат ишида катта муваффақиятлар тилади.

СССР—ТИНЧЛИК БАЙРОҚДОРИ

СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг СССР Олий Советининг тўртинчи сессияси муҳокамасига қўйилган «Қуролсизланиш—тинчликни мустаҳкамлаш ва халқлар ўртасида дўстликни таъминлаш йўлидир» деган доклади бутун жаҳон халқларининг диққат марказида турибди. Совет ҳукуматининг қуролсизланиш юзасидан кўраётган чоралари ҳаммани қойил қолдирмоқда, Совет Иттифоқининг чинакам тинчликсеварлигини яна бир марта намойиш қилмоқда.

ХХР

ХИТОЙ Н. С. ХРУШЧЕВ ДОКЛАДИНИ ТИНГЛАМОҚДА

ПЕКИН, 14 январь. (ТАСС). Бугун кечқурун Халқ Хитойининг миллионларча меҳнаткашлари Н. С. Хрушчевнинг СССР Олий Совети сессиясида «Қуролсизланиш — тинчликни мустаҳкамлаш ва халқлар ўртасида дўстликни таъминлаш йўлидир» деган темада қилган докладининг мазмунини радио орқали зўр эътибор ва қизиқиш билан тингладилар. Совет ҳукуматининг Совет Иттифоқи Қуролли Кучларини бир ўзи яна кўп миқдорда камайтириш ҳақидаги таклифини Олий Совет муҳокамасига киритган Н. С. Хрушчев докладининг баёнини Хитой Халқ Республикасининг Пекиндаги Марказий халқ радиостанцияси эшиттирди ва Хитойдаги бошқа радиостанцияларининг ҳаммаси бунинг учун ўзларининг одатдаги эшиттиришларини тўхтатиб қўйиб, доклад баёнини олиб эшиттирдилар.

Пекин радиоси радио эшитувчиларнинг эътиборини Н. С. Хрушчевнинг докладида СССР Қуролли Кучларининг яна 1 миллион 200 минг киши камайтирилиши натижасида уларнинг сони АҚШ, Англия ва Франция томонидан 1956 йилда таклиф этилган даражадан кам бўлади, Совет ҳукумати ўз қуролли кучларини иқтисодий ва молиявий заифликдан эмас, балки кучли ва қудратли бўлганидан камайтиради, деган қисмига жалб этди. Хитой радиосининг эшиттиришларида Совет Иттифоқи ўз қуролли кучларини камайтириш билан халқаро кескинликнинг янада юмшаши, бутун дунёда тинчликнинг мустаҳкамланиши учун йўл очиб бермоқда, деб таъкидланади.

ГДР

„Совет Иттифоқи бутун дунёни қуролсизланиш йўлига бошламоқда“

БЕРЛИН, 15 январь. (ТАСС). Совет ҳукуматининг қуролли кучларни бир ўзи яна анча камайтиришга қарор бериб, кўрсатган тарихий ташаббуси ҳақидаги хабар Германия Демократик Республикасида чуқур мамнуният билан ва маъқулланиб кутиб олинди. Мамлакатнинг кўзга кўринган жамоат арбоблари ўз баёнотларида бу тадбирга Совет Иттифоқининг ёппасига қуролсизланиш ва бутун дунёда тинчликни сақлаш йўлида тинмай ҳаракат қилаётганини кўрсатувчи яна бир далил деб баҳо бермоқдалар.

Машҳур физик профессор Манфред фон Арденне бундай деди: Совет ҳукуматининг ёппасига қуролсизланиш тўғрисида Бирлашган Миллатлар Ташкилотига киритган таклифи кетидан эндиликда анча ишлар қилинади. Совет Иттифоқининг қуролли кучларини 1,2 миллион киши камайтириш ҳақидаги қарорни Ғарб ва Шарқдаги барча тинчликсевар кишилар шодлик билан табриклайдилар. Сўнгра Манфред фон Арденненинг таъкидлашича, янги совет плани халқаро кескинликни ёппасига юмшатиш даври бошланишига бўлган умидларни кучайтиради.

Тинчлик учун курашувчилар Немис кенгашининг бош секретари Гейнц Вильман бундай деди: «СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчевнинг Олий Совет муҳокамасига киритган таклифи бизлар, немислар учун айниқса катта аҳамиятта эга. Германия Демократик Республикасининг гражданлари сингари Ғарбий Германия аҳолиси ҳам урушни истамайди. Г. Вильман абадий тинчлик идеяси утопия эмас, деб таъкидлади. Агар яхши ниятли кишилар биргаликда ҳаракат қилиб, тинчлик душманларини зарарсизлантириб қўйсалар ҳамда Совет Иттифоқининг ташаббусини бутун кучлари билан қўллаб-қувватласалар, у ҳолда бу идея амалга оширилади.

АДН агентлиги Олий Совет сессиясининг очилиши тўғрисида Москвадаги ўз мухбирининг ахборотини эълон қилди. Ахборот «Москва Кремлида тарихий соатлар. Совет Иттифоқи бутун дунёни қуролсизланиш йўлига бошламоқда» деган сарлавҳа остида берди.

ГОЛЛАНДИЯ

ХУШХАБАР

ГААГА, 14 январь. (ТАСС). Совет Иттифоқининг тинчлик йўлидаги янги тадбири ҳақидаги хабар Голландияга яшиндек тез тарқалди. Голландия радиоси СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчев Совет қуролли кучларини 1.200 минг киши камайтириш тўғрисидаги таклифни СССР Олий Совети сессияси муҳокамасига киритганлигини радио эшитувчиларга эълон қилди.

Радио ахборотида совет қуролли кучларининг даражаси бундан тўрт йил муқаддам Ғарб давлатлари таклиф этган даражадан кам бўлади, деб таъкидланади.

ШВЕЦИЯ

ШВЕЦИЯ РАДИОСИ Н. С. ХРУШЧЕВ ДОКЛАДИНИ ШАРҲЛАМОҚДА

СТОКГОЛЬМ, 14 январь. (ТАСС). Швеция радиоси Н. С. Хрушчевнинг СССР Олий Совети сессиясида қилган доклади ҳақида ахборот эшиттирди. Ахборотда Совет Иттифоқи ўз қуролли кучларини яна анча камайтиради, деб таъкидланади. Радио ахборотида Н. С. Хрушчев докладидан мамлакатнинг мудофаа қобилияти ошганлиги тўғрисида гапирилган, шунингдек қуролсизланиш проблемасини ҳал этиш мақсадида юксак доирада ўтказиладиган кенгашнинг аҳамиятини уқтириб кўрсатган жойлари келтирилади.

ПОЛЬША

Жамоатчиликнинг диққат марказида

ВАРШАВА, 14 январь. (ТАСС). Бугун Москвада очилган СССР Олий Совети сессияси ҳамда ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг шу сессияда «Қуролсизланиш — тинчликни мустаҳкамлаш ва халқлар ўртасида дўстликни таъминлаш йўлидир» деган темада қилган доклади бутун Польша жамоатчилигининг диққат марказида турибди. СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчев докладининг баёни Польша марказий радиоси орқали бир неча марта эшиттирилди.

Польшада тушдан кейин чиққан кечки газеталар Совет ҳукумати бошлиғи докладининг баёнини биринчи саҳифаларида босиб чиқардилар. Газеталар катта ҳарфлар билан терилган сарлавҳаларда: «СССР бир ўзи қуролли кучларини 1 миллион 200 минг киши камайтиради» деб ёзмоқдалар.

«Экспресс вечорни» газетаси кейинги тўрт йил ичида Совет қуролли кучлари 2 миллион 140 минг киши камайтирилди, деб таъкидлайди.

Шунингдек, газета Совет Иттифоқининг экономикани ривожлантириш, фан, космосни эгаллаш ва атом энергиясини тинч мақсадларда қўлланиш соҳасида эришган муваффақиятларини ҳам уқтириб кўрсатади.

ЧЕХОСЛОВАКИЯ

ЯНА БИР ДАЛИЛ

ПРАГА, 14 январь. (ТАСС). Чехословакия радиоси бугун бутун мамлакатга муҳим хабар тарқатди: Н. С. Хрушчев СССР Олий Советининг тўртинчи сессиясида қилган докладида Совет Иттифоқининг бир ўзи қуролли кучларини яна 1.200 минг киши камайтириш тўғрисидаги таклифни Совет ҳукумати номидан сессия муҳокамасига ва тасдиқига тақдим этди. Чехословакия жамоатчилиги СССРнинг тинчлик йўлидаги янги ташаббуси ҳақидаги хабарни зўр шодлик билан, Совет Иттифоқининг тинч-тотув яшаш идеяси асосида ва биринчи навбатда ёппасига ва батамом қуролсизланиш асосида бутун дунёда барқарор тинчлик пойдеворини қуришга изчиллик билан зўр бериб ҳаракат қилаётганлигини исботловчи янги далил деб кутиб олди.

Чехословакия телеграф агентлиги СССР Олий Совети тўртинчи сессиясининг очилиши тўғрисидаги ахборотни ва Н. С. Хрушчев докладининг баёнини эълон қилди.

АҚШ

Американи довдиратиб қўйган тадбир

Давлат департаментида матбуот конференцияси

ВАШИНГТОН, 15 январь ТАСС мухбири М. Сагателян хабар беради: Н. С. Хрушчевнинг СССР Олий Совети сессиясида қилган доклади ва ҳукуматнинг Совет қуролли кучларини учдан бир қисми миқдорида яна камайтириш ҳақидаги таклифи муносабати билан кеча давлат департаменти махсус баёнот эълон қилди. Давлат департаментининг матбуот масалалари бўйича вакили Л. Уайт томонидан матбуот конференциясида мухбирларга ўқиб эшиттирилган ана шу баёнотда бу таклифнинг катта аҳамиятга эга эканлиги эътироф этилади. Баёнотда Совет Иттифоқининг бу тадбири халқаро кескинликни «юмшата олади», дейилади.

Бироқ баёнотда, қуролсизланиш соҳасида реал тадбирлар кўришни истамаганликларини ҳар хил мулоҳазалар билан ниқоблашга уриниб кўрилади.

Давлат департаментининг баёнотида Совет қуролли кучлари ҳақида Н. С. Хрушчевнинг докладида айтилган маълумотлар келтирилади ҳамда ҳозирги вақтда АҚШ қуролли кучларининг сони 2,5 миллион кишидан иборат эканлиги эътироф этилади.

Давлат департаментининг баёнотида СССРнинг қуролли кучларни камайтириш ҳақидаги баёнотини фақат «ният» деб ҳисоблаш мумкин, чунки Совет қуролли кучларининг ҳақиқатда камайтирилишини текширишнинг бирор ишончли воситаси йўқ, деб даъво қилинади.

Уайт ўқиб эшиттирган баёнотда яна, қуролсизланиш юзасидан халқаро контролга эришиш имконияти ёппасига қуролсизланиш тўғрисида 1960 йилнинг бошида ўтказишга мўлжалланган музокараларда вужудга келади, деб таъкидланади.

Бу музокараларда, дейилади баёнотда, Қўшма Штатлар контроль қилинадиган ва таъминланган қуролсизланиш йўлидаги музокараларда қатнашувчи ҳар қайси бошқа томон сингари олға боришга тайёр бўлади.

Шу ердаги журналистик доираларда Н. С. Хрушчевнинг СССР ўз қуролли кучларини яна анча қисқартиш ниятида эканлигини эълон қилиши Қўшма Штатларни довдиратиб қўйди ҳамда уни бутун дунё жамоатчилиги олдида мушкул аҳволга туширди. Бутун дунё жамоатчилиги совет халқининг тинчлик йўлидаги янги конкрет ва яққол ташаббусини табрикламоқда.

АНГЛИЯ

„Катта сиёсий аҳамиятга эга бўлган ҳужжат“

ЛОНДОН, 14 январь. (ТАСС). Н. С. Хрушчевнинг СССР Олий Совети сессиясида қилган доклади — бугун Лондондаги асосий сиёсий янгилик бўлди. Бу доклад ҳақидаги ҳисоботлар Англия радиоси орқали ҳозирдаёқ бирнеча марта эшиттирилди ва кечки газеталарнинг саҳифаларида энг кўринарли жойларда эълон қилинди. Газета киоскалари олдидаги ҳамма реклама плакатларига катта ҳарфлар билан қуйидаги сўзлар ёзиб қўйилган: «Хрушчев Совет қуролли кучларининг яна жуда кўп камайтирилиши ҳақида хабар қилди».

Н. С. Хрушчевнинг сўзи бугун Англия ташқи ишлар министрлигида ўтказилган матбуот конференциясида ҳам диққат марказида турди. Н. С. Хрушчевнинг сўзини шарҳлаб бериш ҳақидаги илтимосга, шунингдек журналистлардан бирининг, Совет Иттифоқининг бир ўзи қуролли кучларини яна анча камайтириши, афтидан, қуролсизланиш проблемасининг ҳал этилишига энг қулай таъсир кўрсатса керак, деган гапига жавобан, ташқи ишлар министрлигининг вакили Н. С. Хрушчевнинг сўзи «катта сиёсий аҳамиятга эга бўлган ҳужжатдир» ва Англия ҳукумати ҳозир уни ўрганиб чиқмоқда, деб айтди. Кейинроқ, деди у, Англия ташқи ишлар министрлиги «шунчалик муҳим баёнот муносабати билан ўз фикрини албатта маълум қилади».

БАР

ТЎЛА ҚУРОЛСИЗЛАНИШГА ЧАҚИРИҚ

ДАМАШҚ, 15 январь. (ТАСС). Бугун Дамашқ газеталари Н. С. Хрушчевнинг СССР Олий Совети сессиясида қилган докладига асосий эътибор бермоқдалар. Газеталар докладнинг муфассал баёнини биринчи саҳифаларда эълон қилмоқдалар. Докладнинг баёнини «Алваҳда» газетаси «Хрушчев Совет қуролли кучларини яна 1 миллион 200 минг киши миқдорида камайтиришни таклиф қилди» деган сарлавҳа остида, «Аннаср» газетаси «Совет Иттифоқи ракеталар ишлаб чиқаришда бошқа мамлакатларнинг ҳаммасидан ўзиб кетди» деган сарлавҳа остида босиб чиқарди.

Дамашқ радиоси Н. С. Хрушчев докладининг батафсил баёнини эшиттирди. Газеталар, Н. С. Хрушчев низоли масалаларни тинч йўл билан, музокаралар олиб бориш йўли билан ҳал қилиш зарурлигини яна кўрсатмоқда ва давлатларнинг ҳаммасини тўла қуролсизланишга чақирмоқда, деб уқтириб кўрсатмоқдалар.

ҲИНДИСТОН

Тинчликни мустаҳкамлаш ишига хизмат қиладиган қарор

ДЕҲЛИ, 15 январь. (ТАСС). Совет Иттифоқи ўз Қуролли Кучларини яна камайтириш тўғрисида СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчевнинг СССР Олий Совети сессиясида қилган доклади бугун Ҳиндистон матбуоти саҳифаларида марказий ўринни олди ва Ҳиндистон жамоатчилиги бу докладга совет халқи ва Совет ҳукумати мустаҳкам ва бузилмас тинчлик ўрнатишга ва халқлар ўртасида дўстликни мустаҳкамлашга қаттиқ интилаётганликларини кўрсатувчи яна бир янги шубҳасиз далил бўлди, деб баҳо бермоқда. Газеталар докладнинг баёнини биринчи саҳифаларда ва катта сарлавҳалар остида босиб чиқармоқдалар.

«Стейтсмен» газетаси «Россия қуролли кучлари яна кўп миқдорда камайтирилади» сарлавҳали мақоласида «Совет қуролли кучларининг бундай камайтирилиши, ҳеч шубҳасиз, юксак доирадаги кенгаш истиқболини яхшилашга қаратилган тадбирдир ва бутун дунёда тинчлик ишига фойда етказади» деб ёзади.

«Ҳиндустан стандард» газетасининг сарлавҳасида «Хрушчев Деҳлига келади. Совет Армиясининг қисқартирилиши тўғрисида эълон қилинди» деб ёзади. Газета Н. С. Хрушчевнинг, мен Ҳиндистон бош министри Нерунинг Индонезияга бораётган пайтда йўлакай Деҳлига тўхташ тўғрисидаги таклифини қабул қилдим, чунки бу нарса тинчлик ишига ва Совет Иттифоқи билан Ҳиндистон ўртасидаги дўстона муносабатларни мустаҳкамлашга фойда етказади, деб айтган сўзларини алоҳида бўрттириб бермоқда.

ҒАРБНИ ЯНГИ ВАЗИЯТ ОЛДИГА КЕЛТИРГАН ТАКЛИФ

НЬЮ-ЙОРК, 14 январь. (ТАСС). СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчевнинг СССР Олий Совети сессиясида қилган доклади тўғрисида Америка мухбирлари Москвадан берган хабарлар кечаси ва 14 январь эрта саҳарда олина бошлади. Агентликлар докладдаги асосий фикрларнинг баёнини дарҳол тарқатиб, қуролсизланиш ҳақидаги таклифларни алоҳида уқтириб кўрсатмоқдалар. Сессиянинг кун тартибидаги биринчи масала—«Қуролсизланиш — тинчликни мустаҳкамлаш ва халқлар ўртасида дўстликни таъминлаш йўлидир», деган масаладир, — дейилади Юнайтед пресс интернейшнл агентлигининг дастлабки ахборотида. «Бош министр Никита Хрушчев бугун Олий Советга Совет Иттифоқининг Қуролли Кучларини камайтириш тўғрисидаги таклифни тақдим этди... Хрушчевнинг нутқи — сессиядаги энг муҳим воқеа. У Олий Советга Совет Россияси 10 мамлакат комитетининг Женевадаги кенгаши қабул қиладиган қарорлардан қатъи назар қўшинларини камайтиради, деб айтди».

Ассошиэйтед пресс агентлиги Н. С. Хрушчевнинг доклади ҳақидаги дастлабки хабарларда, Совет Иттифоқининг қуролсизланиш соҳасидаги янги таклифи «Ғарбни янги вазият олдига келтириб қўяди», деб таъкидлайди.

ОЛТИ ҚИЗ

РЕПОРТАЖ

Катта дарвозадан бидон юкланган автокачка чиқиб келди. Асфальт йўлга чиққач, ғилдирагидан палахса-палахса лой кўчиб тушди. Аравакаш шоферлар шаънига «яхши» гап айтди-ю, отга қамчи солди. Аравакаш нега шоферлардан гина қилади? Маълум бўлишича, ферма ҳовлисидаги йўлларга асфальт ётқизиш учун шағал тўкилаётган экан. Эндигина 200 метрча жойга шағал тўкилибди. Йўл лойлиги учун аравакаш аламини ғойибона равишда шағал ташиётган «дангаса» шоферлардан олди.

Дарвозадан кириб борар эканмиз, усти ёпиқ машинадан ёғоч қипиғини тушираётган йигитни учратдик.

— Хорманг. Қўрғонбой ака шу ердами? — Сўрадик ундан.

— Саломат бўлинг, ҳа, шу ердалар. Ана, ўзлари келяптилар.

Қўрғонбой ака билан саломлашиб, узун ва кенг бино томонга йўл олдик. Бинонинг бурчагидаги дам олиш хонасида радиоприёмник овози эшитилмоқда. Чорвадорлар учун концерт берилаётган эди. Аҳён-аҳёнда музика садоларини қизларнинг қувноқ кулгиси босиб кетади. Биз киргач, қизларнинг гурунги тинди.

—Бемалол дам олаверинглар,— деди ферма мудири ўртоқ Қўрғонбой Йўлдошев.

— Кулишиб чарчадик, Қўрғонбой ака, — деб жавоб берди қизлардан бири. — Эшитяпсизми, сигирлар маърашиб қолди, чақиришаяпти.

Концерт тамом бўлиши билан, қизлар тарқалишди. Улар билан танишиб улгурмадик. Қўрғонбой ака билан анча суҳбатлашдик. Кейин сут соғувчилар олдига кетдик.

Бинонинг икки томонида голланд ва латиш наслли қизил сигирлар эриниб ковшанмоқда. Қизлар охирларга силос солишяпти. Ҳамма охирлар тўлғазилгач, улар халат кийиб, сигир соғишга тушишди.

— Қўрғонбой ака, автодоилка қачон ишга тушади, қўлларимиз оғриб кетди-ку? — деди бир қиз сутни челакдан бидонга қуяр экан.

— Биламан, 20 та сигирни уч маҳал соғиш осон эмас. Ўзларинг кўриб турибсизлар-ку, битай деб қолди, яқинда сизлар керак бўлмай қоласизлар, машинанинг ўзи соғаверади, — ҳазиллашди ферма мудири. Кейин у менга юзланди— Зуҳра Комилова деган қизимиз, шу киши бўладилар. 14 йилдан буён фермада ишлайман. Ҳеч ким Зуҳра билан Муяссарчалик кўп сут соғиб олган эмас. Ўзлари ҳам фермада катта бўлишганда!

Зуҳранинг ойиси Муаззам Қўзиева сут-товар фермасида бузоқ боқар бўлиб ишлар. Зуҳра эса ўқишдан чиқиб, тўғри ойисининг олдига югурарди. У ойисига ёрдамлашар, бузоқларнинг катта-катта кўзларига тикилиб, бошини силаб эркаларди. 7-синфни битирди. Энди ойисига астойдил ёрдам бера бошлади. 1957 йилда эса уни сут соғувчи қилиб тайинлашди. Унга ўн бош сигирни бириктириб қўйишди. Зуҳра озмунча қийналдими! Уйда ўз сигирини соғиб ўрганган бўлса ҳам, бирданига ўнта сигирни, яна, уч маҳал соғиш осон эмас эди. Аммо серғайрат қиз шу йили ҳар сигирдан 4 тоннадан сут олди.

— Кўзи пишиб қолган-да! — дейишар эди сут соғувчилар бу қиз тўғрисида.

Зуҳра ўз қарамоғидаги ҳар бир сигирнинг хусусиятини ўрганди, меҳр билан парвариш қилди. Сут соғишда тажрибаси ҳам ортди. 1958 йилда 14 бош сигирнинг ҳар биридан 4700 килограммдан сут олди. Зуҳранинг ишчанлигини кўрган ферма мудири 1959 йилда унга 18 та сигирни топширди. Зуҳра хўжалик йилини 100 тоннага яқин сут соғиб олиш билан якунлади.

Муяссар Қосимова тўғрисида ҳам худди шундай деса бўлади. Унинг онаси Мунаввар Қосимова 20 йилдан буён сут соғувчи бўлиб ишлаяпти. Муяссар дастлаб фермага ишга келганда онасининг ва бошқа тажрибали сут соғувчиларнинг ишини кузатиб турди, улардан ўрганди. Энди эса Муяссар сут соғишда онасидан ўзиб кетди. Мунаввар опа 1959 йилда 12 бош сигирнинг ҳар биридан 3614 килограммдан сут олган бўлса, Муяссар 5556 килограммдан сут соғиб олди.

Зуҳра ва Муяссар билан тенглашиш учун бел боғлаганлар кўп. Маҳмуда Муродова, Мария Павловна Фастунова, Дилбар Одилова, Турсуной Йўлдошева... Ҳар бири ҳар бош сигирдан 5 тоннага етказиб сут олган бу олти қиз фермада илғорликни ўз қўлларига олишди.

— Қандай қилиб тажрибали сут соғувчилардан ўзиб кетдиларингиз? — Сўрадик биз.

— Сигирнинг сут бериши емишига боғлиқ. Қанча яхши парвариш қилса, шунча кўп сут беради.

Тўғри, сигирнинг серсут бўлиши унинг наслига ва парвариш қилинишига боғлиқ. Парвариш қилиш эса ана шу қизларнинг қўлида.

Ферма ходимлари КПСС Марказий Комитетининг декабрь Пленуми қарорларини амалда бажариш учун курашиб, ўз зиммаларига конкрет мажбурият олдилар. Зуҳра Комилова бошлиқ сут соғувчилар бригадаси коммунистик меҳнат бригадаси номини олиш учун курашмоқда. Бу бригада аъзолари — олти қизнинг мақсади олтин: улар 120 бош сигирдан 620 тонна сут олишмоқчи. Зуҳра эса 20 сигирнинг ҳар биридан 6 тоннадан сут олишга аҳд қилган.

— 7-синфни битириб ўқиёлмай қолган эдим, — дейди Зуҳра биз билан суҳбатда, — энди Қишлоқ хўжалик техникумига кириб ўқимоқчиман. Битта мен эмас, ҳаммамиз ўқиймиз.

Оржоникидзе районидаги Ленин номли колхозда жамоат чорвачилиги йил сайин юксалиб бормоқда. Зуҳра, Муяссар каби ўнлаб ёшлар чорвачилик фермаларига келиб ғайрат билан ишлашяпти. Ўтган йил колхоз ҳар юз гектар ер ҳисобига 125 центнердан гўшт, 880 центнердан сут етиштирган бўлса, етти йилликнинг иккинчи йилида ҳар юз гектар ер ҳисобига 175 центнердан гўшт, 1035 центнердан сут етиштириш мажбурияти олинди. Янги йил ҳисобига ҳозирнинг ўзида колхоз давлатга 32 тонна гўшт топширди. Гўшт учун топширилган ҳар бир қорамолнинг тирик вазни ўртача 400 килограммга етди. Январь ойи ичида 80 тонна сут соғиб олиш планлаштирилган. Сут соғиб олиш графиги тўла бажарилаётир. Демак, олинган мажбурият ортиғи билан бажарилади.

Ҳ. ИБРОҲИМОВ.

ДУНЁДАГИ ЕТТИ КОННИНГ БИРИ

Етти йилликнинг биринчи йилида «Узбекнефтеразведка» трестининг геологлари ва нефтчилари Бухоро, Хевада катта қидирув ишлари олиб бордилар. Айниқса, Газли конида олиб борилган разведка-пармалаш ишлари самарали натижалар берди.

1959 йилнинг тўртинчи кварталида Газли конидаги газ қатламларининг баъзилари ўрганиб чиқилди ва умумий запаси аниқланди. Фақат 5 та газ қатламидаги газ запаси 574 миллиард кубометр эканлиги маълум бўлди. Бундан ташқари, Газлида нефтли қатлам борлиги ҳам аниқланди.

Мутахассисларнинг фикрича, Газли кони газ запаси жиҳатидан дунёдаги энг катта етти коннинг биридир.

ҲАМЖИҲАТ БЎЛИБ

1-«Самарқанд» совхозининг чўчқабоқувчиси Жўра СУЛТОНОВГА

Қимматли Жўра!

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ярослав Чижнинг КПСС Марказий Комитети декабрь Пленумидаги сўзини Сиз каби мен ҳам зўр эътибор билан ўқиб чиқдим. Гарчи мен қисқа муддат ичида катта ютуқларга эришолмаган бўлсам ҳам, машҳур украин чўчқабоқарининг социалистик мусобақасига қўшилишга аҳд қилдим.

Шу билан бирга, Сизни социалистик мусобақага чақираман. Менинг бу таклифимни қабул қиласиз деб ўйлайман.

Мен Совет Армияси сафидан қайтиб келганимдан кейин чўчқабоқар бўлиб ишлай бошлаганимга фақат икки йил бўлди. Колхозимизда бу соҳа ниҳоят қолоқ эди, чўчқалар ёмон боқилар, шунинг натижасида ориқ эди. Албатта, бундай чўчқачилик фермасидан колхоз фойда кўрмаган.

Аҳволни тузатиш керак эди. Шунинг учун ҳам мен янги ишга киришдим. Фермадаги чўчқалар сони 19 тадан 120 тага етди. Чўчқа боқишнинг янги прогрессив усулини жорий қилиб, урғочи чўчқалардан бир мартадан бола олиш, чўчқаларни кўплаб боқиш, ёш чўчқаларни ва она чўчқаларни минерал озуқа билан боқишни қўлландик.

Ўтган йили бир центнер чўчқа гўшти 476 сўмга тушди.

КПСС Марказий Комитети декабрь Пленуми қарори, ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг нутқи бизни янги зафарларни қўлга киритиш учун курашга чақирмоқда. Мен етти йилликнинг иккинчи йилида ҳар бир она чўчқадан 26 тадан чўчқа боласи олиш, 700 бош чўчқани семиртиришга сўз бердим. Ҳар бир бош чўчқанинг кунига 600—700 граммдан семиришига эришаман. Жами 600 центнер чўчқа гўшти етиштириб, бир центнер гўштнинг таннархини бултургига нисбатан 200 сўм камайтираман.

Чўчқаларни йил бўйи боқиш чўчқа гўшти етиштириш планини бир меёрда бажариш имкониятини беради. Ўз зиммамга олган мажбуриятларимни бажаришимда Ярослав Чижнинг чўчқаларни йирик группаларга бўлиб боқишдаги тажрибасини қўлланиш муҳим роль ўйнайди.

Чўчқа маҳсулдорлигини ошириш, маҳсулот таннархини арзонлаштириш учун колхозда ўз озуқамизни кўпроқ етиштирамиз, қимматбаҳо концентратнинг бир қисмини арзон озуқа билан алмаштирамиз, чўчқани ёзда кўк беда, қишда эса беда уни, силос ва бошқа ширали озуқалар билан боқамиз.

Қимматли Жўра, мана, мен ўз ишим тўғрисида, 1960 йилга олган мажбуриятларим ҳақида қисқача гапириб бердим. Сиз билан учрашишни, олган мажбуриятларимизни қандай қилиб яхшироқ бажаришни муҳокама қилишни жуда истар эдим. Ҳамжиҳат бўлиб янги меҳнат зафарларига эришамиз.

Энг яхши истакларимни қабул қилгайсиз.

Пўлат БОБОЕРОВ,

Бухоро область, Свердлов районидаги Навоий номли колхоз чўчқабоқари.

Пўлат БОБОЕРОВ.

МУКОФОТ МУБОРАК

СССР нинг бир группа жамоат арбобларига 13 январда Тинчликни ҳимоя қилиш Совет комитетида Жаҳон Тинчлик Кенгаши дипломлари ва кумуш медаллари топширилди. Мукофотланганлар орасида СССР рассоми скульптор Е. В. Вучетич ВЦСПС раиси В. В. Гришин, ёзувчи С. Я. Маршак, СССР Спорт жамиятлари ва ташкилотлари союзи Марказий кенгашининг раиси Н. Н. Романов, «Правда» газетасининг бош редактори П. А. Сатюков ва бошқалар бор. Улар халқлар ўртасида тинчлик ва дўстликни мустаҳкамлаш ишига катта ҳисса қўшганликлари учун бу юксак мукофотни олишга сазовор бўлдилар.

Тинчликни ҳимоя қилиш Совет комитетининг раиси Н. С. Тихонов диплом ва медалларни топширар экан, мукофотланганларга ўзларининг олижаноб фаолиятларида янги муваффақиятлар тилади (ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Туғилган кунига 60 йил тўлиши муносабати билан, кўп йиллар давомида самарали ишлаганлиги учун Тошкент область, Ўрта Чирчиқ районидаги «Северний маяк» колхозининг раиси Сергей Григорьевич Цой Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонига мувофиқ, Ўзбекистон ССР Олий Советининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

* * *

Кўп йил самарали ишлаганлиги учун Ўзбекистон ССР социал таминот министрининг ўринбосари Григорий Иванович Гогсадзе Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонига мувофиқ, Ўзбекистон ССР Олий Советининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

«ҚИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

«ЎҒРИ ДИН НИҚОБИДА»

Шу сарлавҳа остида босилган хатда Самарқанд область тайёрлов идорасида ишлаб юрувчи ака-ука Қосим ва Қурбон Муҳсиновларнинг кирдикорлари тўғрисида гап борган эди. Хатда Қосим Муҳсиновнинг оз вақт ичида тўртта участка сотиб олгани, икки қаватли уй қураётгани «худо йўлига ҳадя қилдим» баҳонаси билан мачит қуриб, садақа пули тўплаётгани, Қурбон Муҳсинов билан давлатнинг жуда кўп пулини ўзлаштиргани фош қилинган эди.

Ўзбекистон КП Самарқанд область комитети пропаганда ва агитация бўлими мудири М. Умаров, Самарқанд область прокурорининг ўринбосари Элмуродов ўртоқларнинг редакцияга хабар қилишларича, хатда келтирилган фактлар тасдиқланган. Ака-ука Муҳсиновлар ва Иштихон район тайёрлаш конторасининг бир неча ходимлари жиноий жавобгарликка тортилган.

«Красний двигатель» заводи, тўқимачилик фабрикаси ва Самарқанд район Пушкин номли колхозда умумий очиқ партия йиғилишлари ўтказилиб, хатда келтирилган фактлар муҳокама қилинган, аҳоли ўртасида илмий-атеистик пропагандани кучайтиришга қаратилган тадбирлар белгиланган.

ҚИШДА КУНГАБОҚАР ЭКИЛМОҚДА

ТЕРМИЗ, 15 январь (УзТАГ). Узбекистоннинг жанубида ҳаво исий бошлади. Ҳавонинг ҳарорати кундуз кунлари 15—18 даражагача ва бундан ҳам юқори кўтарилди.

Бу жойдаги хўжаликлар об-ҳавонинг қулай бўлишидан фойдаланиб, Бойсунтов ва Боботоғ этакларида кунгабоқар экишга киришдилар. Утган йил Сурхондарё областининг бир қанча хўжаликлари тажриба тариқасида суғорилмайдиган ерларга кунгабоқар экиб, гектарига 100—120 центнердан силосбоп кўкпоя олган эдилар.

Бу йил республиканинг жанубида бу янги экин учун минг гектар ер ажратилади.

ЕТТИ ЙИЛЛИК ИЛҒОРЛАРИ

НОЗИК ҚИЗНИНГ КАТТА ИШИ

Етти йилликнинг биринчи йилини яхши тугалладик. Ҳамма соҳаларда катта ютуқларни қўлга киритдик. Етти йилликнинг иккинчи йилига яна ҳам улғайиб, яна ҳам кучли билак, ўткир идрок ва зўр ғайрат билан кириб келдик. Улуғвор етти йилликнинг биринчи йилида бошланган ажойиб ташаббуслар бу йил яна ҳам кенг тус олмоқда.

Ҳозирги кунда республикамиз кимё саноати корхоналарида 83 коллектив коммунистик меҳнат бригадаси номини олиш учун мусобақалашмоқда. 6 коллектив ана шу номни олишга муяссар бўлди.

Нозиккина қизча Осминникованн Қўқон суперфосфат заводида танимайдиган киши йўқ. Шу қиз 12 кишини аҳил бир коллективга бирлаштириб, меҳнатда мўъжизалар кўрсатмоқда. Бунинг устига улар чиқарган маҳсулот фақат аъло сифат билан қабул қилинади.

Бригада аъзолари ички резервларни ишга солиш йўли билан маҳсулот чиқаришни кўпайтиришни кўзлайди. Улар ўтган йили пландан ташқари 1070 тонна олтингугурт кислотаси ишлаб чиқардилар ва асосий хомашёдан 32 минг сўмлигини тежаб қолдилар.

Бригада аъзоларининг яна бир яхши одати бор. Улар орқада қолаётган участкаларга кўмаклашишга ҳаракат қилишади. Яқингинада Куртанов бригадаси заводда энг қолоқ ҳисобланарди. Осминникова бригадаси худди шу Куртанов бригадасини мусобақага чақирганида бошқалар ҳайратда қолган эди. Лекин Осминникова ва унинг ўртоқлари бу билан ўзларининг илғорлигини кўрсатишни эмас, балки ана шу қолоқ бригадага ёрдам беришни, шу бригада аъзоларининг руҳини кўтаришни мўлжаллаган эдилар. Ҳақиқатан ҳам улар ўйлаганча бўлди. Куртанов бригадасининг аъзолари худди ўзларига ўхшаш, балки жисмоний жиҳатдан улардан ҳам заифроқ бўлган кишилардан орқада қолишни ўзларига эп билмадилар ва улар билан беллашишга, уларнинг тажрибасини ўрганиб олишга интилдилар. Самараси яхши бўлди. Кейинги икки ойдан бери Куртанов бригадаси ҳам белгиланган топшириқни анча ошириб бажариш билан хомашёни тежаб ҳам қолмоқда.

Бригада аъзолари ўзларининг техникавий савиясини ҳам оширмоқдалар. Бригаданинг ҳамма 12 аъзоси иккинчи касбни ўрганди, заводдаги малакани ошириш курсини тугаллаб, юқори разрядларни олиш учун имтиҳон топширди. Бригаданинг ҳар бир аъзоси меҳнат унумдорлигини ошириш ва ишлаб чиқариш процессларини такомиллаштириш фикрида.

Бригада аъзолари жамоат ҳаётида актив қатнашмоқда: уч киши жамоат тартибини муҳофаза қилиш дружинасининг аъзоси, икки киши партияга киришга тайёрланмоқда. Бундан бутун бригада қувонади. Чунки «ҳамма бир киши учун ва бир киши ҳамма учун» шиори уларнинг фикрига қаттиқ ўрнашиб қолган. Бригада аъзоси ўртоқ Хмара оғриб қолган эди — бригаданинг ҳамма аъзолари унга парвона. Бригада байрамларни бирга ўтказади. Шергазиннинг туғилган куни ҳамма унинг уйига тўпланди. Икромовнинг тўйини хушчақчақлик билан ўтказдилар. Турсунхўжаев ва Маҳмудов уй қуришга киришганда бутун бригада уларга кўмаклашиб, ҳовли тўйини ҳам ўзлари бош бўлиб ўтказдилар. Телевизорда қизиқ томоша ёки кино кўрсатиладиган бўлса Аҳмедовнинг уйига тўпланишади. Бирор кино ёки китоб тўғрисида бахслашув бўлса Юнусовникига боришади. Бригада ана шундай ишлайди ва дам олади.

Бригада кундалик альбом тутган. Унга ҳар бир бригада аъзосининг расми ёпиштирилган. Ҳар бир расм остига унинг коммунизм қуриш ишига қўшган ҳиссаси ёзиб қўйилади.

Осминникова бригадаси 1960 йил топшириғини муддатидан анча илгари — 23 декабрдаёқ бажариш ва тўрт тонна хомашёни тежаб қолиш мажбуриятини олди. Бригаданинг ҳар бир аъзоси бу йил иккитадан рационализаторлик таклифи киритиш, юқори разрядни олиш учун имтиҳон топширишга сўз берган. Бригаданинг ҳамма аъзолари жамоат тартибини муҳофаза қилиш дружинасига кирмоқчи.

Т. МАЛАХОВА.

„ТОҒ МУМИ" УЗЛУКСИЗ ЭКСТРАКЦИЯ ҚИЛИНМОҚДА

ШЎРСУВ, (Фарғона области), 15 январь. (ЎзТАГ). Шўрсув олтингугурт-озокерит конидаги бир группа инженер-техник ходимлар мамлакатда биринчи марта «тоғ муми»ни узлуксиз экстракция қилишга имкон берадиган установкани яратдилар.

Шу вақтгача озокерит вақти-вақти билан ишлайдиган прессларда рудани сиқиш йўли билан ҳосил қилиниб келган эди. Янги установкада руда узлуксиз тушиб туради.

Узлуксиз экстракция методи анча кам меҳнат сарфланган ҳолда, озокеритнинг нобуд бўлишини икки баравар камайтиришга имкон берди.

СОВЕТ ИТТИФОҚИНИНГ ПОКИСТОНГА СОВҒАСИ

КАРАЧИ, 14 январь. (ТАСС). Бугун СССРнинг Покистондаги савдо ваколатхонасининг намойиш залида уч тракторни — СССР Ташқи савдо министрлигининг совғасини Покистон озиқ-овқат ва қишлоқ хўжалик министрлигига топшириш маросими бўлди.

СССРнинг Покистондаги савдо вакили Г. А. Николаев, совғани топшира туриб, СССР Покистон билан савдо-сотиқни кенгайтиришни истаганлигини кўрсатиб ўтди. Совет Иттифоқининг юксак даражада тараққий этган саноати, деди у, Покистон муҳтож бўлган турли машиналар ва ускуналарни унга етказиб бера олади.

Қишлоқларга ёрдам бериш масалалари министри Бхатто шундан кейин сўзга чиқиб, совға учун Покистон ҳукумати номидан Совет ҳукуматига ташаккур айтиб, ҳар иккала мамлакат ўртасидаги савдо алоқаларини кенгайтиришга умид билдирди.

ЎТГАН ЙИЛНИНГ ЖУДА КАТТА ВОҚЕАСИ

КАРАЧИ, 14 январь. (ТАСС). Покистондаги «Энтерпрайз» номли ҳафталик газетаси 1959 йилдаги халқаро воқеалар обзорига бағишланган мақолада «Хрушчевнинг Эйзенхауэр билан бўлган учрашуви ўтган йилнинг жуда катта воқеаси бўлди», деб ёзади. Бу учрашув ҳар иккала буюк давлат ўртасидаги ҳамжиҳатликни яхшилашга олиб келди ва Ғарб билан Шарқ ўртасидаги муносабатларга равшанлик киритдики, бу юксак доирадаги кенгашда олиб бориладиган музокаралар учун жуда катта аҳамиятга эгадир».

Мақола автори Човдри пировардида совет фанининг муваффақиятларига юксак баҳо беради. Совет Иттифоқи томонидан Ойга ракета учирилганлиги, деб ёзади у, «фаннинг жуда катта ютуғи бўлиб, космосни забт этиш соҳасида советларнинг Америка Қўшма Штатлари устидан устунлигини исботлади».

ЕВРОПАДА ҚАТТИҚ СОВУҚ ВА ШАМОЛ

ЛОНДОН, Европада қаттиқ совуқ ва шамоллар бўлиб турибди. Рейтер агентлигининг берган хабарида айтилишича, Швейцарияда, Невшателга яқин жойда совуқ 37 градусга етган.

Францияда йўллар яхлаб қолганлиги сабабли бир неча бахтсиз ҳодиса рўй берган. Тезлиги соатига 120 километрга етган қаттиқ шамол ва довул сабабли Ўрта денгизда кемалар ҳаракатининг графиги бузилган.

Флоренцияда ва Триестда ҳаво совуқ бўлиб қор ёғмоқда. Триестда шамол кучайиб кетганлигидан ях билан қопланган кўп кўчаларда пиёдаларнинг юриши учун арқон тортиб қўйилмоқда.

Испанияда олти киши совуқ уриб ўлди. Мадрид билан Барселона ўртасидаги йўлни қор босиб қолди. Аликантеда кейинги 34 йил ичида биринчи марта қор ёғди.

Жазоирдаги Мадия районида дўл ва қор аралаш ёмғир ёғиб, тезлиги соатига 140 километрга бориб етган шамол бўлди. Шамол натижасида электр симлари шикастланиб, бутун район чироқсиз қолди.

(ТАСС).

ҚЎҚОНДАГИ АРХИТЕКТУРА ЁДГОРЛИКЛАРИ ТИКЛАНМОҚДА

ҚЎҚОН, 15 январь (ЎзТАГ). Ўрта Осиёнинг қарийб минг йиллик тарихга эга бўлган энг қадимий шаҳарларидан бири — Қўқонда архитектура ёдгорликлари тиклана бошланди. Ўрда саройидаги уч залдаги нақшлар тикланди. Унда ўйиб ишланган ўн бир колонна илгариги ҳолига келтирилган. Сарой айвони ҳам тикланаётир. Саройни тиклаётган рассомларга халқ усталаридан Х. Бабротов ва У. Содиқовлар ёрдам бермоқда.

Яқин орада XVII—XVIII асрлар ўртасида қурилган катта Жума мачити залларида тиклаш ишлари бошлаб юборилади. Дахма—Шоҳон ва Мадалихон мақбаралари ҳамда бадиий ва тарихий жиҳатдан жуда қимматли бўлган бошқа қадимий ёдгорликлар ҳам тикланади.

ШАШКА Еттинчи тур

Ўзбекистон биринчилиги учун юз катаклик шашка мусобақасининг иккинчи ярми бошланди. Еттинчи учрашувда Л. Коган В. Александровни ютди ва мастерликка кандидат нормасини бажариш имконига эга бўлди.

Черкасский Китаев йўл қўйган хатодан фойдаланиб, ғалаба қозонди. Наманганлик шашкачи Мирзаев билан С. Раппорпорт ўртасидаги ўйин дуранг бўлди. Турнир пешқадамлари Берштейн — Ёқубов ва Давидов — Хейф учрашувлари кескин курашлар билан ўтди ва дуранг бўлди. Қосимов — Канишчикер партияси кечиктирилди.

Етти турдан кейин бештадан очко олган Берштейн ва Хейф олдинда бормоқда.

Е. ЧЕРКАССКИЙ.

СОВЕТ КИШИСИНИНГ ХАРАКТЕРИ

ЭГИЗАКЛАР

ТЕРМИЗ, 15 январь (УзТАГ мухбири А. Третьяков). Шўрчи район касалхонасида кейинги йиллар да камдан-кам учрайдиган воқеа рўй берди: колхозчи Бўрихол Ишқувватова бола туғиш вақтида вафот этди. Унинг боласи қутқазиб қолинди. Лекин чақалоқ қиз жуда нимжон эди, унга албатта она сути керак эди.

Уша куни қўшни палатада район коммунал хўжалик бўлимининг ҳисобчиси Нина Ивановна Епишкина қиз туғди ва унга Марина деб исм берди. Марина ва Раъно (марҳума Бўрихолнинг қизига Раъно исми берилди) ўз-ўзидан опа-сингил бўлиб қолдилар — Нина Ивановна иккала қизни ҳам эмиза бошлади.

Узбек халқининг қадимий урф-одатига кўра болани эмизган аёл унинг онаси бўлиб қолади. Нина Ивановнанинг эри шофёр Иван Егорович Саратовский ундан хабар олиш учун касалхонага келганида Нина Ивановна ана шу урф-одатни эсига туширди. Марина — уларнинг оиласида иккинчи бола. Оддий совет кишилари Раънони ўз оилаларига учинчи бола қилиб олишга қарор қилдилар. Марина билан Раъно оилада чинакам эгизакдек тарбияланмоқдалар. Уларга Нина Ивановна ва Иван Егоровичдан ташқари район касалхонасининг врачи Разита Пулатовна Пулатова тинмай ғамхўрлик қилмоқда.

ТОШКЕНТ ЯНГИЛИКЛАРИ

▲ Мактабгача тарбия муассасаларининг 14 ходими Тошкентдан Тбилисига учиб кетди. Улар орасида энг яхши боқча ходимларидан Р. Нурмуҳамедова, О. Азимова, Д. Муҳамедова, С. Неъматова ўртоқлар бор. Булар Грузия ССРда мактабгача тарбия ишларининг қўйилиши билан танишадилар, болалар боқчаларида бўладилар.

▲ Округ Офицерлар уйида Узбекистон ССР халқ рассоми В. И. Уфимцев асарлари виставкаси очилган эди. Виставкани жуда кўп кишилар келиб кўрди. Виставка ёпилиши муносабати билан В. И. Уфимцев 10 катта асарини Чирчиқ кимёгарларига тортиқ қилди.

Ўзбекистон фаунаси

Давлат муҳофазаси остига олинадиган ҳайвонларнинг кам учрайдиган зотини аниқлаш мақсадида Ўзбекистонда баланд тоғли районлар кенг миқёсда текширила бошланди. Айни бир вақтда Ўзбекистоннинг ҳайвонлар дунёси йиртқич ҳайвон ва паррандаларнинг янги зоти билан кўпаймоқда.

Тошкент областидаги Псксм дарёси бўйларида бу ерга бундан беш йил илгари келтирилган ёнут ҳайвонлари иқлимга яхши кўникди. Сирдарё бўйларидаги тўқайларда нутрия яхши етилмоқда. Қорақалпоғистондаги Амударё овчилик хўжалиги фермаларида америка норкалари ва ялтироқ-қора тулкилар яхши яшамоқда. Ондатра Амударё бўйларининг доимий ҳайвони бўлиб қолди.

Ўзбекистоннинг ҳамма областларида ҳайвонларни сақлаш, уларни кўпайтириш ва спорт овлари ўтказиш учун овчилар ва балиқ овловчилар жамиятлари ташкил этилди. Улар учун махсус жойлар ажратилмоқда. 50 та овчилик участкалари барпо қилинмоқда. Тошкент областида ҳайвонлар сақланадиган давлат тоғ-ўрмон жойлари кенгайтирилади. Бу жойларнинг майдони 35 минг гектар ерни ташкил этади. Самарқанд областида, Орол денгизининг жанубий қирғоқларида ва Амударёнинг қуйи қисмларида ҳайвонлар сақланадиган катта жойлар барпо қилинмоқда. (ЎзТАГ).

БУГУН ТЕЛЕВИЗОРДА

19.00—рус тилида **«Юлдузча»** деган тележурнал 19.40—**сўнгги ахборот. 20.00—«Мен сизга ёзаман...»** киноповести. 21.25—рус тилида адабий-драматик эшиттириш. Горький номли театрнинг **«Икки ранг»** деган янги спектаклидан саҳналар 22.00 Эстрада театридан концерт олиб кўрсатилади.

Редактор ўринбосари Қ. УЗОҚОВ.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 16/I да **Фурқат** (билетлар сотилган), 17/I да кундуз **Юрак ёнмоғи керак**, кечқурун **Тоға-жиянлар**.

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 16/I да кечқурун, 17/I да кундуз: 1-бўлимда **Шопениана**, 2-бўлимда **балетлардан парчалар**, 17/I да кечқурун **Дилором** СССР халқ артисти **Саодат Қобилова**, Ўзбекистон ССР халқ артистлари **Галия Измайлова** ва **Саттор Ярашев** қатнашади.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 16/I да кечқурун, 17/I да кундуз **Фарғона ҳикояси**, 17/I да кечқурун **Ошиқ Ғариб**.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — 18/I гача **Циркда Арча**, **«Айиқлар кўргани борамиз»** Томоша кеч соат 8 да бошланади. Якшанба куни **3 марта томоша** кўрсатилади (кундуз соат 1, 4 ва кеч 8 да))

КИНО

Қутқарилган авлод — «ИСКРА» (3-залда), НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун), «ВАТАН» (кундуз соат 2, 4 ва кеч 6 да). СОБИР РАҲИМОВ номли (эрталаб соат 10, кундуз 12 ва кеч 8 да), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10 да), «ЎЗБЕКИСТОН» (эрталаб соат 11-45 минут, кундуз 3-15 минут, кеч 6-45 минут ва 10 да), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 11, кеч 5 ва 9 да).

Юлдузлар Москвада учрашади — «СПУТНИК» (2-залда), «ЁШ ГВАРДИЯ» кундуз соат 3-15 минут, кеч 8-20 минут ва 10 да)

Гирдоб — «ВАТАН», «ИСКРА» (1 ва 2-залда). «СПУТНИК» (1-залда), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 1, 3, кеч 7 ва 10 яримда).

Насриддин Хўжандда — НАВОИЙ номли (кундуз соат 2,4 ва кеч 10 да).

Чўлпон — тонг юлдузи — СОБИР РАҲИМОВ номли (кеч соат 6 да), «ЁШ ГВАРДИЯ» (эрталаб соат 10, 11-45 минут, кундуз 1 ярим, кеч 5 ва 6.40 минутда).

Америка совет балетини олқишлайди — КИНОЛЕКТОРИЙ (кундуз соат 12 да).

Сунунат оламида — КИНОЛЕКТОРИЙ (кундуз соат 1 ярим, 3 ва 4 яримда).

САНЪАТ МУЗЕЙИДА
17 январь кундуз соат 3 да: **«Узбекистоннинг архитектура ёдгорликлари»** деган темада.

ЛЕКЦИЯ

Лектор — **Б. С. Сергеев.**

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА
18 январда

КОНЦЕРТ

Концертда: СССР халқ артисти, Сталин мукофоти лауреати **Мукаррама Турғунбоева**, СССР халқ артисти **Саодат Қобилова**, Ўзбекистон ССР халқ артисти, Сталин мукофоти лауреати **Галия Измайлова**, Ўзбекистон ССР халқ артистлари **Карим Зокиров**, **Саттор Ярашев**, Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган артистлар **Ҳалима Комилова**, **Гулнора Маваева**, **Жамол Низомхўжаев**, **Михаил Давидов**, **Ксения Давидова** ва театр солистлари қатнашади.

Концерт кеч соат 8 да бошланади.

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТР БИНОСИДА
18 январда

Ўзбек ашула ва музика КЕЧАСИ

Концертда Ўзбек давлат филармониясининг хор капелласи, бадиий раҳбари ва бош дирижёри— **Абдуқаҳҳор Султонов**, дирижёр-хормейстер — **Ботир Умиджонов**, Ўзбекистон ССР халқ артисти **Шаҳодат Раҳимова**, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист **Эргэш Шукруллаев**, Жаҳон фестивали лауреатлари **Клара Жалилова**, **Фозил Харротов** ва солистлар қатнашади.

Концерт кеч соат 8 яримда бошланади. Билетлар сотилмоқда.

ЭСТРАДА ТЕАТРИДА
16, 17 январда

Катта концертлар

Концерт кеч соат 8 ярмида бошланади. Билетлар сотилмоқда.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЁТ АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй. **РЕДАКЦИЯ БУЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ:** партия турмуши ва маҳаллий матбуот — 27604, Пропаганда ва чет эл ҳаёти — 31226, Совет қурилиши — 27604. Қишлоқ хўжалиги — 34455. Саноат — 34524, Адабиёт ва санъат — 32036, Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 34524, Маҳаллий ахборот — 34780, Оммавий ишлар ва хатлар — 39005. Секретариат — 33469, 32347. Эълонлар — 28142. Коммутатор — 36334, 33262.

Р. 01522. «Қизил Узбекистон», «Правда Востока» ва «Узбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. А. — № 13.